

**Algyő nagyközség örökségvédelmi értékleltára és
hatástanulmánya**

Régészeti munkarész

Az elvégzett vizsgálatok célja

A hatástanulmány elkészítésének célja – a 2001. évi LXIV. kulturális örökség védelméről szóló törvény (Kötv.) és a 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendelet (Korm. rendelet) örökségvédelmi hatástanulmányról szóló előírásainak megfelelően – Algyő nagyközség 2025 során készülő településrendezési tervéhez a régészeti lelőhelyek teljes körű számbavétele, lokalizálása és felmérése az adattári és térképészeti anyagok alapján.

A hatástanulmány örökségvédelmi hatáscsökkentő ajánlásokat és értékvédelmi tervet fogalmaz meg a település határában található lelőhelyekkel kapcsolatosan általánosságban és összességben.

Mindezek mellett az elmúlt években a hazai kulturális örökségvédelem jogszabályi hátterében végbement változások szintén indokoltá teszik a régészeti lelőhelyek védelmére vonatkozó eljárási rendek aktuális állapotának rövid áttekintését a településrendezési tervhez kapcsolódó hatástanulmány keretében.

Az alábbi régészeti örökségvédelmi hatástanulmány, illetve a felsorolt adatok és megállapítások nem helyettesíthetik az egy-egy földterületre, lelőhelyre vonatkozóan, telekértékesítéshez vagy bármilyen földmunkával járó változtatáshoz kapcsolódóan a területileg illetékes Örökségvédelmi Szakhatósága által az aktuális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatát, illetve szakhatósági véleményének, engedélyének kikérését. Bármilyen földterülettel kapcsolatos jogi ügylet előkészítésének részeként, illetve bármilyen földmunka tervezésekor elkerülhetetlen az adott Örökségvédelmi Szakhatóság megkeresése, és hivatalos véleményének, szakhatósági állásfoglalásának beszerzése.

1. Örökségvédelmi vizsgálat

Az alábbiakban található örökségvédelmi vizsgálatban röviden áttekintésre kerül a mai Algyőről és szűkebb térségéről jelenleg ismert, régészeti források alapján körvonalazható történeti kép egészen az emberi megtelepedés kezdetétől a régészeti periódusok végét jelentő újkorig. E több évezredet felölelő időszak emlékei főként régészeti adatokból maradtak meg, a Kárpát-medence írásbeliséggel rendelkező viszonylag rövid – mintegy 2000 éves időszakának – forrásadatai kevés említést tesznek a térségről. A csongrádi vár szervezetéhez, majd a dömösi prépostsághoz tartozó birtokként szerencsés módon rendelkezünk írott forrással az Árpád-kori faluról. Ugyanakkor az a topográfiai fekvésének köszönhető jelentős helyzeti előny, miszerint a Tisza elkeskenyedő rendszerén történő átkelés közlekedésföldrajzilag minden korban kedvező volt Algyőn, a település további fejlődésére mégsem hatott, egyrészt a közeli Szeged vonzásának köszönhetően, illetve az árvízbiztos domborzat viszonylag lehatárolt kiterjedése miatt.

Az örökségvédelmi vizsgálat részét képezi a településről és környékéről jelenleg ismert lelőhelyek értékleltára.

1.1 A település történeti leírása

A vizsgált térség jégkor végén kialakult természeti képét az emberi megtelepedés a történelem folyamán jelentősen alakította. A mai Algyő nagyközség és szűkebb térségének a fejlődése és története szorosan kapcsolódik az Alföld és bizonyos mértékben az egész Kárpát-medence képéhez. A terület meghatározó természeti jelenségei a Tisza folyó, annak mellékágai, valamikori ősmedrei, magaspartjai és azok tágabb természetes környezete. A legkorábbi emberi megtelepedés is a mezőgazdasági művelés és halászat számára megfelelő adottságokkal rendelkező hátakon történhetett meg. A térség történeti fejlődésében a helyben élő autochton lakosság folyamatosságát

a keletről és délről érkező újabb és újabb, eltérő mértékű és hatású bevándorlások alakították, sok esetben meghatározó módon.

1.1.1 Táj és környezet hatása az emberi megtelepedésre

Algyő nagyközség és külterülete a Duna-Tisza-közén, azon belül az Alsó-Tisza-vidéken helyezkedik el. A 78–80 m tengerszint feletti magasságú É-D-i irányú folyóhát északi végén fekszik, földrajzilag a Dél-Tisza-völgy kistájegységhez sorolható.

A Dél-Tisza-völgye egy 77–91 m tengerszint feletti magasságú kis relatív reliefű ártéri szintű síkság, melyet a folyó valamikori homokból épített övzátonyai, morotvái tagolnak. A felszíni formák döntő többségükben folyóvízi eredetűek. A kistáj 83 m alatti részei a folyószabályozások előtt általában vízzel borítottak voltak. A kistáj mélyszerkezete a déli részen átalakult, kristályos kőzetekből álló alaphegység környezetéből kiemelkedve (Algyői-hát), kb. 3 km mélységben található. Az erre települt, közel 3 km vastagságú szénhidrogén készletet rejtő pliocén rétegsorra több száz méter vastag pleisztocén, majd holocén folyóvízi üledék rakódott. A felszínt, néhány pleisztocén infúziós löszből álló, 2–3 m magas maradványszigetet, árvízmentes kiemelkedést kivéve, mindenütt holocén öntésanyagú rétegsor képződmények fedik 15–20 m vastagságban. A felszínen többnyire öntésiszap van, és ez alkotja a talajképző kőzetet. A környék ártéri löszhalmai 85–86 m magasak, ezek mindig árvízmentesnek számítottak. Ahol az ó-holocén homokos iszapos felhalmozódás rakódott le, az 83–85 m közötti térszíneket eredményezett, ahol 83 m alacsonyabb a tengerszint feletti magasság, ott az álló vagy időszakos vízborítás során réti agyag és öntésiszap rakódott le.

A Tisza szabályozása előtt 1879-ben a nagy árvíz Algyőt is szinte teljesen elpusztította. A szabályozás óta száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület. A kistájnak nagyszámú tava van, részben természetes is, de sok a levágott meander. A felszínt a régi folyómedrek, a feltöltött holtágak kis mélyedései teszik változatossá.

A kistáj területén sorban megfigyelhetők a régészeti lelőhelyek, melyek a valamikori lösziszappal magasított folyóhátak magaslatain, általában egy-egy folyókanyarulat belső oldalán helyezkednek el. A folyószabályozásoknak köszönhetően sok esetben mára távol vannak az élővíztől, de valamikor partmenti települések lehettek. Ez a természetföldrajzi adottság Algyő területének arculatát már a kezdetektől meghatározta. Közvetlen a mederperemen lévő árvízmentes területen létrejött lelőhelyeket azonban a Tisza eróziója jelentősen lerombolta. A folyóparttól távolabb a megtelepedést meghatározta a vízzel borított területek, ingoványos mélyedések jelenléte. Ezek a területek általában üresek maradtak a településfejlődés során, az árvízmentesítés időszakáig.

A régészeti lelőhelyek tanúsága alapján a község területe megtelepedésre az őskor időszakától kezdve alkalmasnak bizonyult. A Kárpát-medence első földműveseinek emlékei az újkőkorból ismertek főként a vízfolyások magaspartjairól. A folyómeder partjára korlátozódott települési lehetőségek a folyóvölgy természetes árvízmentes térszíni magaslatai is voltak egyben. A térség kedvező régészeti topográfiai kutatottságának köszönhetően közepesen intenzív településhálózatot ismerünk a térségből.

Hasonló területhasználat jellemzi a rézkor és a bronzkor időszakát is. A vaskor idejére a későbronzkorban még sűrűn lakott Tisza algyői szakaszának keleti-délkeleti területe kiürül, mindössze néhány olyan telepet ismerünk, amelyek csak rövid megtelepedésre utalnak a vízfolyásokat kísérő szárazulatokon.

Ezek után valamennyi régészeti időszak emlékei, – ugyan eltérő intenzitással – de fellelhetők a község szűkebb és tágabb határában. Sűrűbb településhálózat a római kor (szarmaták), népvándorláskor (avarok) és a középkor időszaiban (Árpád-kor) volt tapasztalható.

A régészeti korokban itt élt népek komplex gazdálkodást folytattak. A Tisza-völgy rendszerében általánosságban mindenütt jellemző, hogy szigeteken fejlődtek ki a települések, amely mind az élelem (hal, vad, legelő, víz) és a védelem (nád, fa) szempontjából jól ellátott. Algyő esetében e szigetcsoport a DK-i részen figyelhető meg, a jelenlegi alaprajzában már csak a templomdomb környékén ismerhető fel. A

mezőgazdaság mellett az állattenyésztés, vadászat, halászat és a méhészet is fontos szerepet játszott mindennapjaikban. Jelentős kézműiparral Algyőn nem számolhatunk, Szeged városi ipara ugyanis gátló hatást gyakorolt a környékbeli falvak kézműiparára, illetve az is jellemző, hogy a mesteremberek beköltöztek a folyamatosabb keresletet biztosító városba.

1.1.2 Az emberi megtelepedés környezetre gyakorolt hatásai

Az emberi megtelepedéssel együtt járt a környező természetes kép változása. A folyószabályozások és vízgazdálkodás, az intenzív legeltetés, az egyre növekvő mezőgazdasági terményhozamot váró földművelés, az ipari tevékenységekhez szükséges természeti nyersanyagok beszerzése mind-mind hozzájárultak a természetes környezet átalakulásához. Ennek – kiváltképpen a modern kori vízgazdálkodásnak – eredményeként a vizsgált területen napjainkra rendkívül kevés helyen található az eredeti természetföldrajzi képnek megfelelő táj.

A mai Algyőre és környékére jellemző újkőkori (neolitikum) és rézkori megtelepülés során létrejött emberi beavatkozások már környezeti változást gyakorolhattak a természetes tájra. Ez ekkoriban főleg csak az egész évben szárazon álló magasabb térfekvésű területekre, főként a Tisza magasparti zónájára és a lösziszappal magasított hátakra korlátozódott, ahol is a természetes növényvilág felszámolásával megkezdődött a növénytermesztés és állattenyésztés. Az 1862-es szabályozásokat követően a 89. számú átmetszéssel alakult ki ezen a szakaszon a közel 6 km hosszú Nagyfai Holt-Tisza. Ezt megelőzően a terület régészeti lelőhelyekben különösen gazdag volt, a földmunkával járó átvágás környékéről és a Tisza-mederből, részben az új mederből is kerültek elő leletek. A tartósan vagy időszakosan vízjárta medreket a szántóföldi művelésre alkalmas talajjal borított hátak kísérik, míg az időnként elöntött lapályokon szikesek alakultak ki, amelyeket legelőként, kaszálóként hasznosíthattak a terület lakói. Az ártéri erdők a vadászathoz, a folyók, mocsarak a halászathoz, pákászathoz biztosítottak kedvező feltételeket.

A környezettörténeti kutatások és a régészeti lelőhelyek tanúsága szerint további jelentősebb környezeti változások a bronzkorban voltak tapasztalhatóak. Ennek során a növekedő népesség nagyobb területeket fogott mezőgazdasági művelés alá, valamint a technikai fejlődéssel erősödő gazdasági igényeknek (fémművesség, kerámiakészítés fűtőanyaga, földvárak, egyéb épületek építőanyaga stb.) megfelelően jelentősen csökkentek az erdőterületek.

Az erdőterületek további csökkenése és a termőterületek intenzív növekedése nem sokkal időszámításunk kezdete után a császárkorban tovább folytatódott. Ekkorra a térség egész évben szárazon lévő, áradásoktól mentes részei már jórészt használatban lehettek.

A lényegesen átalakult természeti környezet a népvándorlás korban tovább változott. A régészeti emlékek alapján ebben az időszakban a térségben élt avarok gazdasági berendezkedésében a pásztorkodás és legeltetés jelentősebb mértékű volt, mint a földművelés. A más földrajzi régiókban vizsgált archaeobotanikai minták mellett ezt hűen tükrözik a régészeti lelőhelyek, hiszen az avar települések általános képe erőteljesen eltér egy szokványos mezőgazdasági termény tárolására szolgáló vermekkel szabdaltszarmata tanyától vagy faluhelytől.

Az átalakult természeti táj változásai tovább folytatódtak az Árpád-korban és a középkor során, mikor is a mezőgazdasági termelés ismételten nagyobb szerepet kapott. A megtelepedés fő központját Győ, mint révátkelőhely és a környezetében található templomos helyek képezték. A település környékén a szántókat művelték, kisebb részen állatokat tartottak, ezáltal a mezőgazdaság tájformáló szerepe az egész térségre rányomta bélyegét.

A természetes környezet és az emberi tényezők kölcsönhatásai napjainkig folyamatban vannak, melyekhez a szűkebb vizsgálati térség kapcsán elegendő utalni például a Tisza kanyarulatainak mesterséges mederbe terelésére vagy akár az újkori vagy modern kori növény és erdőtelepítési szokásokra, melyek a térség valaha őshonos vízrajzát és növényképét mára teljes mértékben átformálták.

1.1.3 Őskor

Az emberiség múltjának leghosszabb periódusát felölelő időszak az őskor. Ez az időszak az első emberek megjelenésétől, a tudatos eszközhasználat kezdetétől a növénytermelő és állattenyésztő életformára történő áttéréseig egészen a magas színvonalú fémfeldolgozással és az ezzel kapcsolatos gazdasági fejlettséggel jellemezhető strukturált, komplex módon szervezett társadalmak virágzásáig tartott.

A több évezredes periódus több, rövidebb-hosszabb, főként az anyagi műveltség alapján elnevezett és behatárolható periódusokra tagolható. Beszélhetünk ős-, és újkőkorszakról, amikor az ősközösségi formák után az ember áttért a termelő gazdálkodásra. Ezt követően az önellátó gazdálkodásra való áttéréssel és a technikai fejlődések sorával az emberiség megismerkedett a különféle fémek nyersanyagának beszerzésével, feldolgozásával és az így készült fémeszközök használatával. Ezek a rézkor, bronzkor és vaskor időszakának meghatározott periódusai a régészeti szakirodalomban.

Algyő környéke az Alföld jelentős részéhez hasonlóan nem túl gazdag az őskor legkorábbi fázisaira keltezhető lelőhelyeiben.

A paleolitikum vagy más néven őskőkorszak idejéből a szegedi múzeum leltárkönyvének bejegyzése szerint Algyő területéről kőeszközök kerültek elő. A lelőhely és a lelőköörülmények egyáltalán nem ismertek. A térség távolabbi településeiről, a Dél-Alföld vidékéről középső paleolit emlékek is ismertek. Felgyő határában ugyan szórványos emlékként, de egy Moustiéri műveltségre jellemző kialakítású kőpenge került elő. A Szeged-Öthalom lelőhelyről ismert, vadásztáborra utaló telepnyomok tanúsága alapján feltételezhető, hogy Algyő határában is előfordulhatnak további ilyen emlékek, mélyen a több méter vastag utolsó jégkori feltöltődési réteg alatt.

Átmeneti kőkor (Kr. e. 10000–6000), újkőkor (Kr. e. 6000–4500/4400) és rézkor (Kr. e. 4500/4400 – 2700/2500)

A paleolitikum után következő, mintegy 4000 évet átölelő periódus elnevezése az átmeneti kőkor (mezolitikum). Ez az utolsó jégkorszakot követő, felmelegedéssel járó időszak volt az a periódus, amikor a maihoz hasonló éghajlati és természeti környezet kialakult a Kárpát-medencében. Az átalakuló növény és állatvilág a korábbi időszakok emberét új kihívások elé állította. Az ezekhez történő igazodás a megváltozott anyagi műveltségben – a régészeti leletekben – nyomon követhető.

A Kárpát-medencében jelentősebb átmeneti kőkor időszakára sorolható megtelepedés az Észak-Alföldről, főként a Jászságból ismert. Más területekről mindösszesen szórványos, bizonytalan eredetűnek vélhető emlékek ismertek e korszakból. Algyő környékéről idáig nem ismert mezolit anyagot prezentáló lelőhely.

Az átmeneti kőkor időszaka után következő, egyik legjelentősebb régészeti periódus az újkőkorszak (neolitikum). Ez a mintegy 2500 év hosszúságú, a Kárpát-medence első földműves kultúráit jelentő népeiségek megtelepedésének szakasza, mely kora, középső és késői időszakokra tagolható. Ekkor vált általánossá a növénytermesztés és az állattartás, mely gazdasági fejlődések társadalmi átalakulásokat is magukkal hoztak. Főként a Balkán-félszigetről érkező, magas szinten szervezett közösségek jelentek meg, melyek társadalmi strukturáltsága például a régészeti lelőhelyeken feltárható települések szerkezetében és a temetkezésekben megfigyelhető rituális szokásokban tükröződnek.

Algyő határából a neolitikum időszakából 12 lelőhely ismert. Az időszak korai fázisára jellemző leletek felszíni gyűjtésekből származnak, mind a Körös-kultúra kerámialelet hagyatéka. A szórványos felszíni leletanyagot prezentáló területek közelében hasonló korú, illetve valamivel fiatalabb, a neolitikum középső fázisára jellemző műveltség településnyomai helyezkedhetnek el, Algyő határából azonban nem ismerünk sem közép-, sem késő neolitikus emlékanyagot. Az Alföldi Vonaldiszes Kerámia kultúrája (AVK) fiatalabb szakaszára a szakálhádi csoport elnevezést is

használják a térségben előkerült lelőhelyek esetében. A területen az újkőkort a Tiszai kultúra zárja le. A korszak egyik jellegzetes településformája a telltelepülés, vagy más néven lakóhalom. Ezek a viszonylag szűk területen belül hosszú időn keresztül használt települések a folyamatos használatból gyakran több méter magasságúra emelkedtek az állandó feltöltődés és rétegződés során. Általánosan egy-egy folyóhát természetes kiemelkedésére épültek, gyakran több árokkal körülvett erődítésekkel erősítették meg azokat. A Tisza-vidéktől északra és nyugatra már nem figyelhetők meg, mivel a neolitikus tell-kultúrák a gazdálkodási folyamatok egyensúlyán nyugvó komplex létfenntartási stratégián alapultak, nem terjedtek tovább a Tisza vonalánál. Algyő környezetében ilyen a hat rétegű Hódmezővásárhely-Gorzsa halom, ahol az egymást követően megtelepedett népek lakóházainak omladékából és háztartási hulladékából tekintélyes, 3 m vastag, 6 fő építési periódusra tagolódó kultúrréteg képződött. A hódmezővásárhelyi késő neolitikus telltelepülésről elnevezett Gorzsa-csoport néhány lelete a sándorfalvi határból is ismert.

A késő újkőkor végét jelentő időszakban, több, mint 6000 évvel ezelőtt történt gazdasági és társadalmi átalakulások során akárcsak Közép- és Délkelet-Európa egyéb részein, az Alföld lakóinak életmódjában is új periódus köszöntött be, melyet a réz általános használatának elterjedéséről rézkornak nevezett el a kutatás. Az ékszerként már a késő újkőkorból felbukkanó fémeket nagy mennyiségben kezdték el használni a mindennapokban, eszközöket és fegyvereket készítve belőle. A mintegy 2000 év hosszúságú periódust, az egyes műveltségekre jellemző régészeti leletanyagban ránk maradt emlékek alapján a kutatás – a neolitikumhoz hasonlóan – kora, középső és késői fázisra tagol. Kr. e. 4500 körül jelentős változások következtek be, a társadalmi-gazdasági rendszer átalakulása során az Alföld késő neolitikus kultúrái helyébe egy homogén műveltség, az egész Kelet-Kárpát-medencére kiterjedő tiszapolgári kultúra lépett. A makroregionális viszonylat mellett mikroregionális és lokális szinten is változások következtek be, különös tekintettel a településhálózatra és a telepek belső szerkezetére. A késő neolitikus, egykori vízfolyások mellett, koncentráltan, többé-kevésbé zárt tömbökben árokrendszerekkel erősített tellek, illetve nagyméretű, horizontális települések megszűntek, helyüket kisebb és rövidebb életű, szórtabban elhelyezkedő sík telepek vették át. A lelőhelyek számának növekedése, illetve méretük

csökkenése, a szórt településszervezet létrejötte a mobilitás szintjének számottevő fokozódásával lehet összefüggésben. A késő neolitikus tellkultúrák megszűnése egy békésebb időszak beköszöntét, a települések védelmének szükségtelenné válását, izoláltságuk feladását is jelentette. Ugyanekkor, a késő neolitikum végén a fejlett földművelést folytató tell-lakók mellett az Alföldön olyan kis telepeket létrehozó, nagycsaládi csoportok is éltek, amelyek életmódjában az állattartás játszotta a központi szerepet. Ennek következtében, valamint az éghajlat szárazabbra fordulása miatt változások következtek be a gazdálkodásban is, melynek során egyfajta hangsúlyeltolódás figyelhető meg az állattartás irányába, a szarvasmarhatartás szerepének felértékelődésével. Ez elősegítette a pásztorkodó életmód elterjedését, a településmobilitás szintjének növekedését. A kora rézkori telepek nagy száma összefüggésben állhat a feltételezett gyakori költözéssel, az irtásos-égetéssel, a földműveléssel, a környező földterületek gyors kimerülésével is.

A rézkorból Algyő határából 12 lelőhelyet tart nyilván a szakirodalom és a nyilvántartás egyaránt, melyek kisebb részt feltételezett temetkezési helyek (halomsírok), nagyobb részük a településekhez kapcsolható emlék. A kora rézkori tiszapolgári kultúra lelőhelyeinek száma viszonylag kevés a környéken (Algyő, Berek u. kertek alja, nyilvántartási szám: 40617). A nagyfai Tisza-kanyarba lokalizálható kora rézkori tiszapolgári kultúra temetője és telepe az itt gyűjtött rézkori leletanyag alapján, talán annak a lelőhelynek a nyoma, ahonnan a 19. században egész edények is kerültek elő (Algyő, Nagyfa III., nyilvántartási szám: 40651). A középső rézkori bodrogkeresztúri kultúra 2 lelőhelyét ismerjük a településről. A késő rézkor a bolerázi csoporttal indul és a badeni (péceli) kultúrával zárul, 6 lelőhellyel képviselteti magát Algyő területén.

A késő rézkor kezdetén jelenhetett meg a gödörsíros halmok népe a területen. Nem kizárt, hogy e sztyeppei csoportok nagy része a kora bronzkorig uralta a Tiszántúlt. Az Alföldön nagy számban előforduló jellegzetes halmokat rézkorinak tartjuk azokban az esetekben is, ha feltárásukra még nem került sor, az eddigi ásatások szerint ugyanis a halmok alaptemetkezése minden esetben ehhez a kultúrához volt köthető. A település határából 2 olyan halom ismert, melyeket a nyilvántartás emberi kéz által, vélhetően a rézkorban emelt temetkezési helyekként tart számon.

Bronzkor (Kr. e. 2700/2500 – 900/800)

A késő rézkor végét jelentő időszakban történt bonyolult gazdasági és társadalmi átalakulások során új periódus köszöntött be a Kárpát-medence egészében, melyet a réz és ón ötvözéséből keletkezett új fém, a bronz általános használatának elterjedéséről bronzkornak nevezett el a kutatás. A réznél erősebb ötvözött anyag használata általánosan elterjedt az egész Kárpát-medencében. A gazdasági fejlődésben az új fém használata és az annak előállításához szükséges technikai ismeretek megszerzése mellett nagy szerep jutott többek között a Kelet-Európából közvetített, házasított ló megjelenésének.

A közel 1500–2000 év hosszúságú bronzkort, az egyes műveltségekre jellemző, régészeti leletanyagban ránk maradt emlékek alapján a kutatás – a neolitikumhoz és rézkorhoz hasonlóan – kora, középső és késői fázisra tagol.

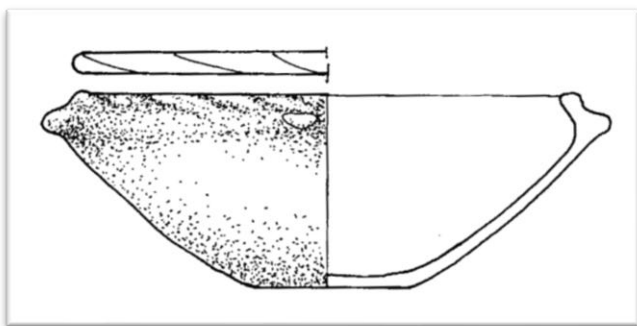
A kora bronzkor Algyő térségében a makói csoporttal kezdődik. Az Algyőről ismert legkorábbi bronzkori leletek a Makó-csoport késői időszakában déli irányból érkező balkáni Vinkovci-kultúrához sorolható, vagy azzal rokon népcsoport hagyatékához tartozik. A felszíni anyag alapján valószínűsíthető, hogy az Ada-csoport népessége is megtelepedett Algyő határában (Algyő, Tisza-part, nyilvántartási szám: 40653; Algyő, Gyevi-fok I., nyilvántartási szám: 40598). A bronzkor következő időszakából, azaz az Ada-csoport vége – Nagyrévi-kultúra korai szakasza és a Halomsíros kultúra legkorábbi leletei közé keltezhető időszakból nem ismerünk algyői határból leleteket. Nagy változást a Halomsíros kultúra népének érkezése hozott a határ történetében (Algyő, Völgyér I., nyilvántartási szám: 40645). A kultúra következő nemzedékeinek időszaka idejében Algyő határában ugrásszerűen megnő a telepek, temetők, szórványleletek száma. E népesség megjelenését jelzi a Pál Antal kertjében előkerült korongos végű bronzcsákány (Algyő, Lele Lajos kertje, nyilvántartási szám: 40627), vagy a Völgyér partján talált telep (Algyő, Völgyér I., nyilvántartási szám 40642). A halomsíros kultúra utolsó hullámaként emlegetett, Csongrád-Csanád megye délnyugati részén feltárt urnasíros temetőről elnevezett

Csorva-csoport emlékanyagát a nagyfai kanyarban talált tokos balta (Algyő, Nagyfa I. nyilvántartási szám 40648) és több lelőhelyen előkerült telepanyagok jelzik. A csoport életének végén észak felől előretörő Gáva-csoport anyagát szintén telepnyomokból ismerjük (Algyő, Berek, nyilvántartási szám: 40616).

Algyő határából jelenleg 21 lelőhelyről ismertek bronzkori emlékek. Ezek zöme település vagy szórványlelet volt. Algyő közigazgatási határába eső feltárt későbronzkori telepről egy temetkezés ismert (Szeged, Tápé-86. sz. kútkörzet, nyilvántartási szám: 44304), ezek száma feltételezhetően jóval nagyobb.

Vaskor (Kr. e. 900/800 – 0)

A késő bronzkor végén Kelet-Európából bevándorló népcsoportok jelentek meg az Alföld területén. Ezzel a vándorlási hullámmal ismételten technikai újítások érkeztek a Kárpát-medencébe, és a többrétű átalakulással kezdetét vette a vaskor. Az időszak a korábbi periódusokhoz hasonlóan, nevét onnan kapta, hogy egyre szélesebb kulturális körben hódított teret a vas felhasználása. A fém nyersanyagának beszerzése egyszerűbb volt, mint a réz vagy a bronz egyéb összetevő anyagainak gyűjtése, illetve a feldolgozott ércből készített termékek jóval időt állóbbaknak bizonyultak használati eszközként, mint a korábbi évezredekben használt elődeik. A régészeti kutatások az időszakot egy korai és egy késői fázisra tagolják, mindkét periódus jellegzetessége, hogy a Kárpát-medencében addig idegen eredetű népesség migrációjával vette

1. kép: Preszkíta edény Algyőről

kezdetét. A korai időszakban keletről, míg a késői szakaszban nyugatról meginduló népcsoportok jelentek meg az Alföldön.

A vaskor első szakaszából, a szkíta kort közvetlenül megelőző, ún. preszkíta időszakban élt közösség

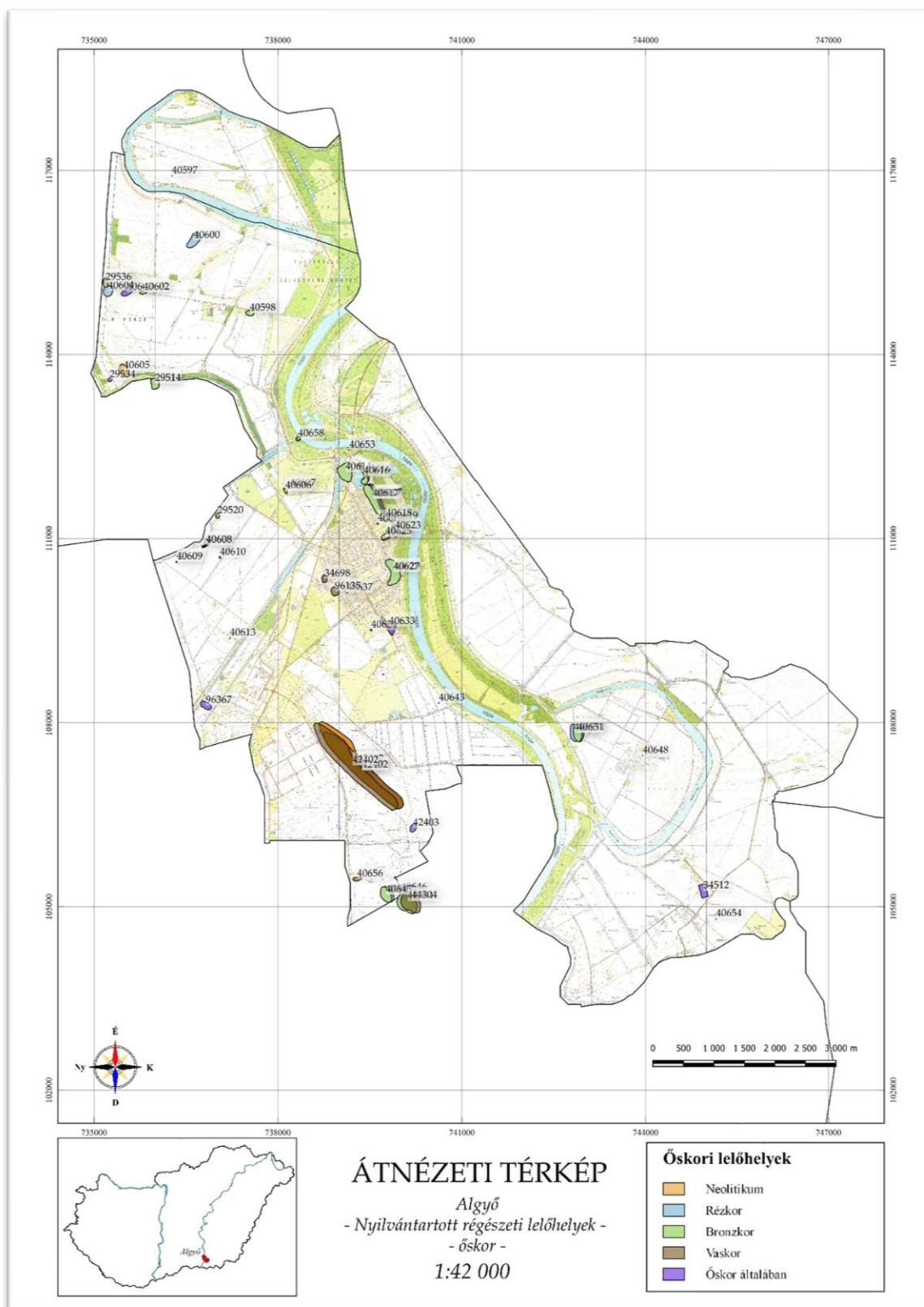
temetőjét tárták fel a településen a 258. olajkút közelében (Algyő, Távvezetékindító állomás, MOL 1. lh., nyilvántartási szám: 40402).

Algyő határából négy lelőhelyről ismerünk szkíta kori leleteket, melyek közül kettő temető (Algyő, Volt barakktárbor, nyilvántartási szám: 34698; Algyő, Tisza-ártér a vasúti hídtól Ny-ra, nyilvántartási szám: 40658). Figyelemre méltó, hogy Algyő területén a terepbejárások az utóbbi évtizedekig ebben a régióban mindössze egy szkíta kori telepet derítettek fel (Algyő, Békás I., nyilvántartási szám: 40608). Ennek egyik oka lehet, hogy a felszíni kutatások, terepbejárások alapján meglehetősen nehéz elkülöníteni a korszak leleteit a korábbi, későbronzkori, illetve későbbi, szkíta típusú leletanyagtól. Másrészt a csekély és jellegtelen felszíni leletanyag legtöbbször a közelebbről meg nem határozható őskori, esetleg későbronzkori és kelta lelőhelyek közé lettek besorolva. Másik oka lehet, hogy ezek bizonyosan csak kisebb, rövid ideig lakott, szállásjellegű telepek lehettek.

Az Alföld szkíta kori etnikumának döntő része bizonyosan helyben marad a kelták Kr. e. 4. század második felében történt megjelenését követően is, és úgy tűnik, békés kapcsolatot alakított ki az új jövevényekkel. Erre utal a településen a 258. olajkút közelében (Algyő, Távvezetékindító állomás, MOL 1. lh., nyilvántartási szám: 40402) feltárt kelta sírok rítusa, mint a faladás temetkezés, vagy a sírokban fekvő elhunytak viselete, mint a szkíta típusú nyitott vas karperec.

A közhiteles lelőhely nyilvántartás és múzeumi adattári anyagok alapján jelenleg 7 lelőhelyről ismert a vaskorban itt élt, a tágabb területre jellemző szkítákhoz vagy keltákhoz köthető emléktárgy.

Mindezek mellett fontos megjegyezni, hogy a település határából ismert további 12 olyan örökségi elem, mely az előkerült kerámialeletek alapján őskorinak tartható, de pontosabb és időrendi szempontból szűkebb időintervallumba történő besorolása nem volt lehetséges.

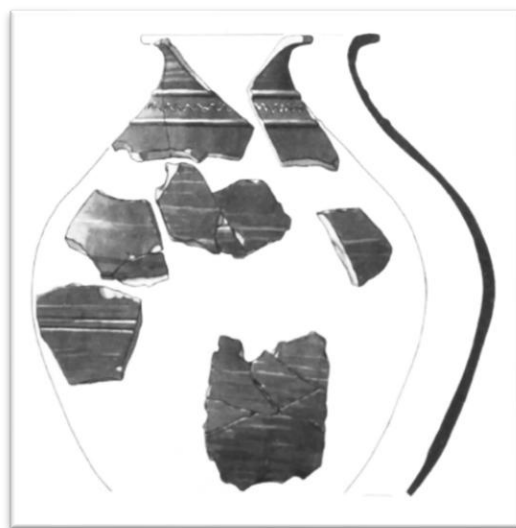
2. kép: Őskori lelőhelyek Algyő határában.

1.1.4 Római kor, császárkor

A vaskor végén az Alföldön élő kelta törzsek nyomai jelen ismereteink szerint a Kr. e. 2. századig mutathatóak ki. A Kr. e. 2. század és a Kr. u. 2. század közt eltelt több évszázadnyi időből régészeti emlékek viszonylag szórványosan ismertek, azok időrendi besorolása több bizonytalanságot hordoz magában.

Szarmaták (0 – 450/500)

Az Alföld ligetes sztyeppéit a Kr. u. 1. század során az iráni eredetű, Kelet-Európában nomád pásztorkodó életmódot folytató szarmaták törzsei kezdték benépesíteni és egészen a kora középkori népvándorlások megindulásának kezdetét jelölő hun korszakig (4. század utolsó harmada, 5. század első harmada) a térség meghatározó gazdasági, társadalmi és politikai tényezőivé váltak. Mindeközben a mindösszesen néhány napi járóföldre fekvő Dunántúlon a Római Birodalom kezdte meg Pannonia provincia megszervezését és felvirágoztatását. A 2. század során a földrajzilag közelebb fekvő Partium és Erdély területén Dacia Provincia megszervezésére került sor. Ez a szomszédság a következő évszázadokra a szűkebb

3. kép: Római kori (szarmata) hombár Algyőről

vizsgált térségre jelentős politikai és gazdasági tényezőként hatott.

A Kárpát-medencében, így a mai Algyő határában is, a Kelet-Európában jellemzően megszokott és gyakorolt nomadizálásukat a környezeti feltételek okán feladni kényszerültek, melynek következtében életmódjuk gyökeresen megváltozott. Ennek során fokozatosan letelepültek és megjelentek a földművelő tevékenységet jelző tanyáik,

falvaik és a történeti forrásokból ismert alföldi „városaik”, azaz az állandó településeik. Algyő területén is minden telepedésre alkalmas dombhátat igénybe vettek.

A mai Algyő kül-, és belterületéről a római császárkor időszakából mintegy 38 lelőhelyről ismertek az emlékeik. Ezzel a 400 – 500 éven keresztül folyamatos szarmata megtelepedés az Árpád-kori, középkori és újkori emberi jelenlét mellett a legintenzívebb időszakot és talán a legmagasabb populációt mutatja a térségben.

Más területen végzett megfigyelések alapján elmondható, hogy főként a letelepült, fejlett és intenzív mezőgazdasági kultúrával rendelkező emlékeik fordulnak elő túlnyomó részt. Mindezek mellett a komplex gazdálkodásukhoz az állattartás mellett hozzátartozott a háztartásokban vagy szervezettebb keretek között végzett kézműves tevékenységek egyaránt.

A telepek (32) és a temetők (6) aránya csak a kutatás jelenlegi állapotát tükrözi: a telepeket felszíni nyomokból is lehet észlelni, a temetők viszont csak földmunkák során kerülnek elő. A sűrű településhálózat okán temetők előfordulásával szükséges számolni bármiféle földmunkával járó változtatás esetében, hiszen azok felszíni nyomok alapján nem azonosíthatóak.

Sírjaikat sok esetben árokkal vették körül, és a temetkezés fölé minden bizonnyal halmokat emelhettek. Mára ezek jelentős része erodálódott és a felszínen szinte semmiféle nyoma nem látható valamikori meglétének. A keretelt temetkezésekre csak a feltárásokon előkerülő árkok vagy a műszeres lelőhely-felderítések során kimutatható elváltozások utalhatnak. A sírokba halottaikat használati eszközökkel (kés, fegyver, edények stb.) felszerelve, a túlvilági élethez étel-ital melléklettel ellátva helyezték örök nyugalomra.

1.1.5 Népvándorlás kor: hunok, germánok, avarok (450/500 – 800/900)

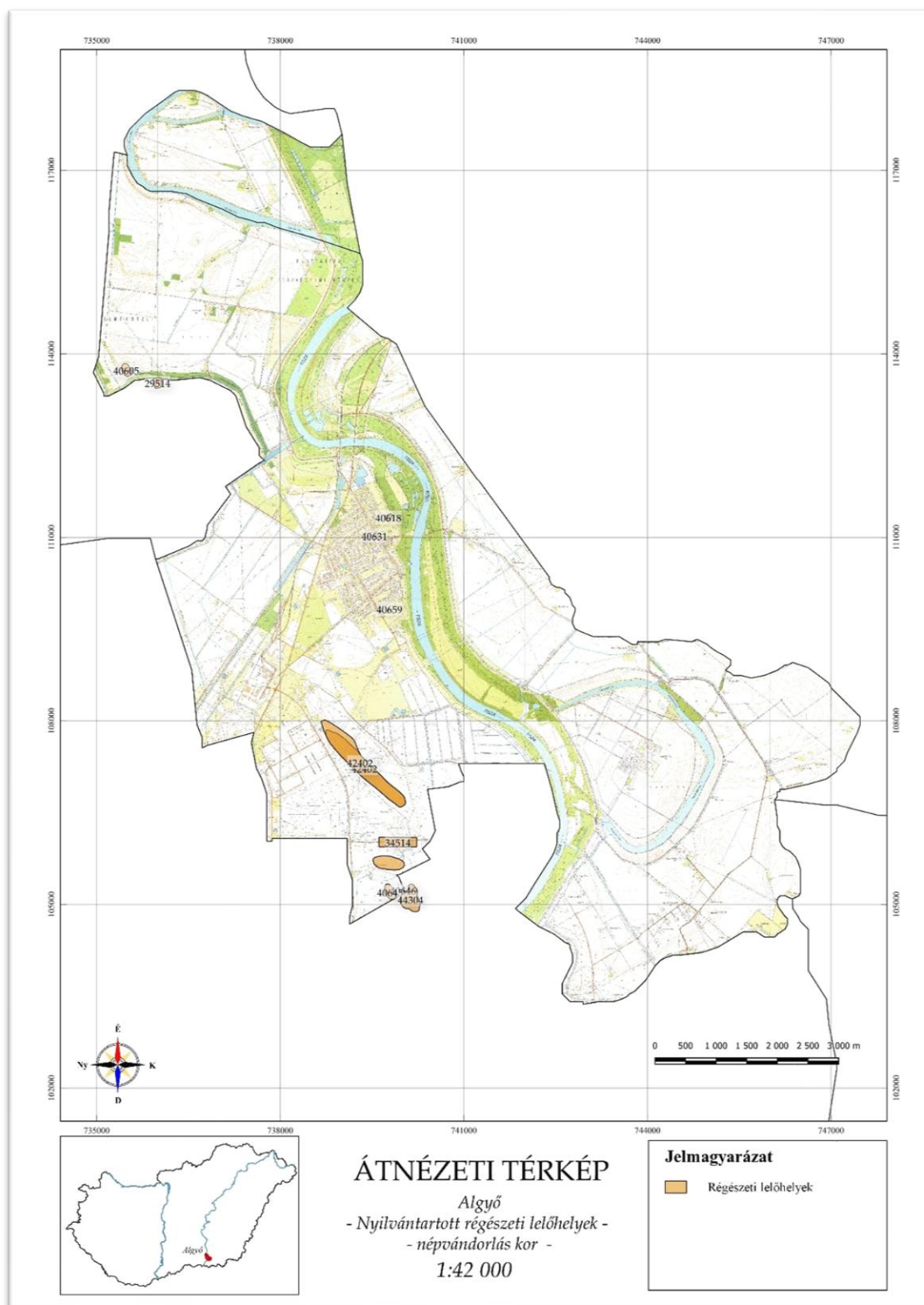
A vizályoktól közel sem mentes, római-szarmata kapcsolatokról szóló alföldi császárkori időszaknak egy a 4. században megjelenő jelentős politikai tényezőt képező államalakulat, a hun birodalom vetett véget. A Kelet-Európában a hunok megerősödésével és terjeszkedésével kapcsolatosan megindult folyamatok a Kárpát-medencére is hatást gyakoroltak. Megkezdődött a történeti korokból adatolt, egész Európára jelentős változásokat hozó népvándorlások időszakának fejezete. A hunok megjelenése a vizsgált terület 4. század végi 5. század eleji periódusára közvetlen hatást gyakorolt, hiszen feltételezhetően a tágabb térségbe – valószínűleg a Körös-Maros-közéire – került az egész Római Birodalmat rettegésben tartó fejedelmi központ. Kiemelkedő hun lelet a környéken a Hódmezővásárhely szikáncson előkerült éremkincslelet vagy a Szeged-Nagyszéksósi fejedelmi áldozati lelet, azonban a mai Algyő határából biztosan hunokhoz köthető leletek nem ismertek. Ami ismert az a terepbejárási és ásatási leletanyagokból származó, kifejezetten késő szarmata településnyomok és temetkezések, melyek minden bizonnyal a hun kori katonai hadműveletek háttérországát képezhették.

A kora népvándorlás korában a Kárpát-medencébe, így az Alföldre is jelentős mennyiségű germán eredetű, főként gepida lakosság érkezett, akik Attila halála után, a hun birodalom részekre szakadását követően helyben maradtak. Ezen rövid történeti időszak emléke többek között annak a feltehetően újonnan érkezett, a korábbiaktól teljesen eltérő kerámiát használó csoport telepe és temetője, mely Algyő határából ismert (Algyő, Küvestöltés, nyilvántartási szám: 40605; Algyő, Távvezetékindító állomás, MOL 1. lh., nyilvántartási szám: 40402). A telep a felszíni leletek szóródása alapján a sándorfalvi határban több, mint egy km húzódó 5. századi falu területébe tagozódik be.

A népvándorlás kor későbbi időszakában az 567-ben lejátsszódó gepida-langobard háború után a nagyállattartással és földműveléssel foglalkozó, Kelet-Európából érkezett nomád avar népesség telepedett meg a Marostól északra és délre

egyaránt. A több, mint három évszázadot átívelő avar periódust a régészeti kutatások jelenleg három – kora, közép és késő – időszakra tagolják. Mindhárom időszak bekövetkeztének esetében vagy újabban beérkező csoportok megjelenése vagy belső átalakulási folyamatok játszottak szerepet.

Algyő határából jelenleg mindössze 7 avar kori lelőhely ismert. Ezek egy része településnyom, de 3 lelőhely esetében ismert temetkezés (többek között Algyő, M43 út "I. fázis" nyomvonalának 15. lelőhelye, nyilvántartási szám: 34514). A környék ebben a korszakban ennél sűrűbben lakott volt, hiszen Tápé határából ismerünk nagy temetőt, és Szeged nagy temetői is azt jelzik, hogy a csoportokban megtelepült avar falvak közt földművelésre, állattartásra használt területek húzódtak.

5. kép: Népvándorlaskori lelőhelyek Algyő határában.

1.1.6 Honfoglalás-, Árpád-, középkor és törökkor, újkor

Honfoglalás kor (800/1000)

A késő avar közösségek életét a történeti forrásokból ismert 9. századi Balkán-félszigetről induló bolgár támadások valószínűleg megviselték, de a korábbi vélekedésekkel ellentétben a legújabb régészeti kutatások eredményeként semmi esetre sem változtatták lakatlan sivataggá. A 9. század második felében a 880-as 890-es évekbe megjelenő magyarság a korábbi avar közösségeket itt találhatta.

A 900 körülre meghódított Kárpát-medence területét a honfoglaló magyar törzsek nemzetségek között osztották fel. Az algyői táj a Duna-Tisza között birtokló

6. kép: Csüngős ruhadíszek az algyői honfoglaláskori temetőből

fejedelmi törzs kezére került. Közvetlenül a honfoglalást követően még szórványos a megtelepedés, a 10. század közepére azonban a tágabb környéken honfoglaló temetők sora tűnik fel.

Algyőről honfoglalás korából és a korai magyar történeti időszakra keltezhető évtizedekből ugyan kis számban, de ismertek honfoglalás kori leletek. Algyőtől D-re, a Völgy-ér egykori árterületéből kiemelkedő magaspartján az 1973-as, 258. sz. kútkörzethez kapcsolódó földmunkák

során újkőkori, vaskori, népvándorláskori települések mellett preszkíta, kelta, szarmata és egy 82 sírból álló, két, esetleg három generáció által használt honfoglalás kori temető került elő. A férfi sírok katonai jellege alapján feltételezhető, hogy a magyarság más-más nemzetségéből összeverődött fejedelmi kíséret tagjai lehettek, akiket a Tisza-gázlók felügyeletére telepítettek ide.

Árpád-kor (1000 – 1301)

A történelemkönyvekből jól ismert, honfoglalás és kalandozások utáni időszakot az I. István nevével fémjelzett államalapítás követte. A Magyar Királyság megalapításával kezdetét vette az első királyi dinasztia, az Árpád-ház uralkodása. Az időszak kutatásával kapcsolatosan már nem kizárólag csak a régészeti lelőhelyekre és leletekre lehet támaszkodni, hanem a fennmaradt írott források adataira is. A régészeti szakirodalom az ez időhöz köthető emlékműanyagot Árpád-korinak nevezi.

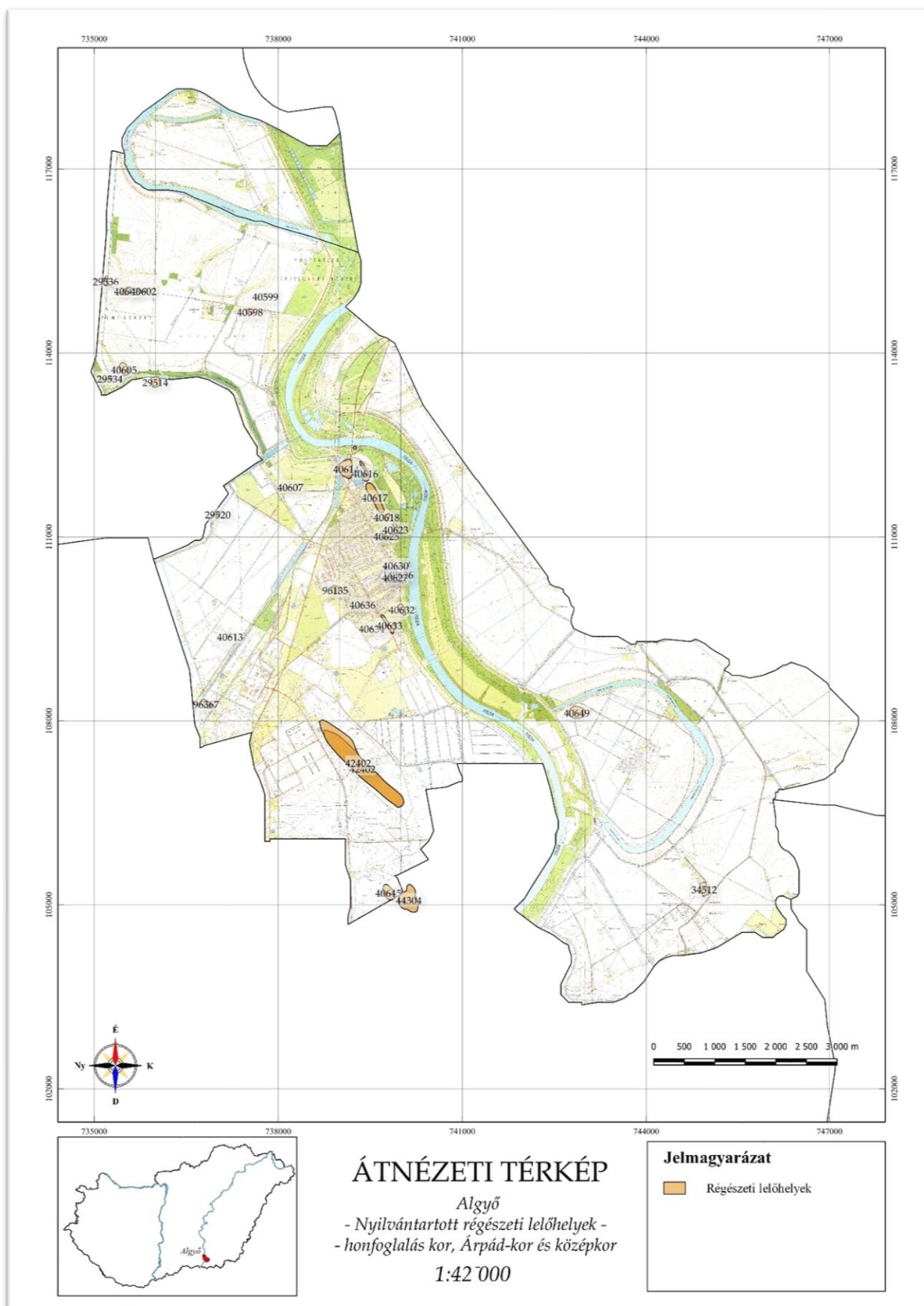
Csongrád vármegye kialakulásának pontos időpontja nem határozható meg, annyi bizonyos, hogy I. István király hozta létre az államalapítás és a királyi vármegyerendszer megszervezése idején Bácsvár központtal, valószínűleg a Borkalán nemzetség birtokaira alapozva. Valószínűleg a mai Algyő területére is vonatkoztak azok a folyami átkelőhelyek és utak, melyeket István király 1028 táján, a Tiszántúltól délre eső területeket uraló ellenálló törzsi állam vezetője, Ajtony leverésére lezárattott.

A megyeszervezet kiépítése során Algyő igazgatását a csongrádi várhoz csatolták. A 10. században itt élt honfoglaló közösség helyére a Tisza jobb oldali magaspártjára települő, a későbbi Győ vagy Fark falut kialakító közösségek, az Árpád-kori Algyő lakossága költözött. A falu fejlődését a kunok 1091-es betörése zavarta meg, akik végigdúlták Szeged környékét.

A mai település környezetéből 26 lelőhelyről ismerünk Árpád-kori településnyomokat. Algyő az írott forrásokban „Geu” néven 1138-ban szerepel először, mint Álmos herceg által a dömösi prépostságnak adományozott birtok. Ez az ún. „dömösi összeírás” Algyő középkori történetének egyik legfontosabb forrása. Lakossága ekkor 250 fő lehetett, és szolgáltatásaik közé tartozott évente 2 birkát, 4 hízott ökröt, 30 igen kövér juhot, 50 libát, 80 tyúkot, 2 köből búzalisztet, 2 köből jó sört és 30 kósót a dömösi egyház kanonokjainak adni. Az oklevél külön kiemeli, hogy a Tisza közelében fekvő Győ lakóinak további 30 köből márcot (méhsör) is adniuk kell. A leírás alapján fontos tevékenységi ág volt a gabonatermesztés és az állattenyésztés, ami termőföldet, legelőket, pusztákat feltételez a falu körül. A kisállattartás háztáji gazdaságot, a méhsör fejlett méhészetet feltételez. A söt valószínűleg Szegeden

szerezték be, ahová hajók szállították a Maroson keresztül az erdélyi ásványt. Az oklevél nem említi, de minden bizonnyal halászattal is foglalkoztak az Árpád-kori algyőiek, és fontos révátkelési helyként vámszedésből is gyarapodott a falu.

A középkori Győ falut a mai Templomdomb környékén azonosíthatjuk (40616, 40617, 40618, 40619, 40628, 40653 lelőhelyek). A templom környékén már igen korán, 1905-ben Tömörkény István (Algyő, Lele Lajos kertje, nyilvántartási szám: 40627), majd a plébánia kertben 1907-ben Móra Ferenc végzett ásatást (Algyő, Plébániakert, nyilvántartási szám: 40629), mely során szarmata temető és a középkori Győ falu nyomai kerültek elő. Az itt feltárt Árpád-kori téglafalak feltételezhetően összefüggésben állnak azokkal az épített emlékekkel, amelyekre 45 méterre innen 1914-ben, Tömörkény István bukkant (Algyő, A kasznári lak kertje, nyilvántartási szám: 40630). E falakat az egykori váci egyházmegye által számontartott premontrei monostorral (Albey) hozták összefüggésbe, de ennek igazolása a jövő feladata. Az Árpád-kori Győ temploma valószínűleg a mai, többszörösen átépített barokk Szent Anna templom helyén állt, mely építészeti jellegzetességei, gótikus tornya alapján a 14-15. sz.-ban épülhetett (Algyő, Szent Anna templom, nyilvántartási szám: 40626) A régészeti leletek tanúsága szerint számos Árpád-kori telep azonosítható az algyői határban, amelyek az írott források elemzése alapján név szerint is azonosíthatók. Ezek közül az egyik Fark falu (Algyő, Nagyfa II, nyilvántartási szám: 40649), amely először az 1266-ban fordul elő a forrásokban. Sövényháza lokalizációja már kevesebb bizonyossággal azonosítható Árpád-kori és középkori telepnyomokkal (Algyő, Gyevi-fok I-II. nyilvántartási szám: 40598, 40599 és Algyő, Vártó II-III. nyilvántartási szám: 40602, 40603).

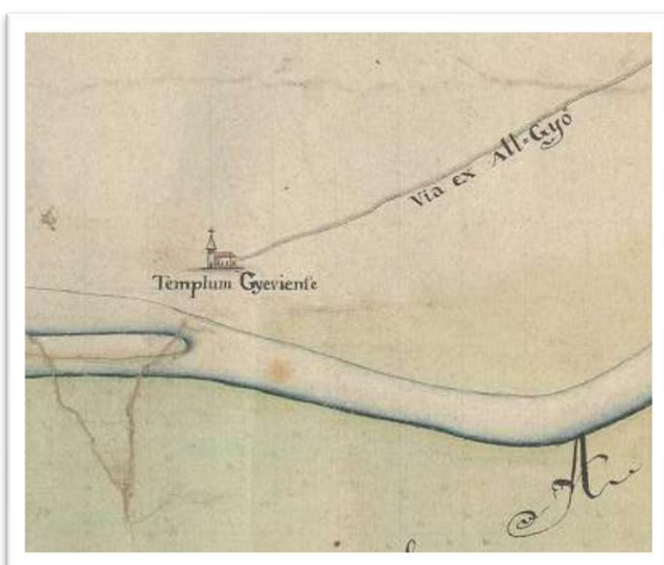
7. kép: Honfoglaláskori, Árpád-kori és középkori lelőhelyek Algyő határában.

Késő középkor, törökkor, újkor (1301 – 1711)

A falu 13. századi felvirágzását 1241-ben a tatárjárás pusztítása akasztotta meg. Növelte a környék megpróbáltatásait, hogy a tatár sereg 1241-42 telének elejét a vidéken töltötte.

A tatárjárás után az írott források igen szegényesek. 1348-ban Győi Péter, a helyi földesúr a szomszédos Sövényháza határjárása ügyében járt el. Ezután a 14. sz. második felétől a 17. század közepéig rendszeresen szerepel az írott forrásokban, a birtokosok váltásáról értesülünk, az oklevelek azonban nem részletezik a falu egyéb jellemzőit. Virágzásának a 16. században az Alföld egészét megrázó török időszak vetett véget. Birtoklásának szempontjából fontos esemény volt, hogy 1543-ban a török elfoglalta Szegedet, megszállásával a környező települések, így Algyő is a budai vilájethez tartozó szegedi szandzsák része lett.

Az 1550-es defter szerint 33 kapu után fizetnek adót, a leadott terményadó alapján jelentős állattenyésztés, mezőgazdaság, méhészkedés és halászat folyt a faluban. 10 év elteltével ugrásszerű fejlődés tapasztalható, ugyanis 72 adófizető jobbágyot számláltak, és a leadott gabonatermés a korábbi háromszorosa, a halászat utáni adózás hatszorosa volt az egy évtizeddel ezelőttinek. A 15 éves háború (1593-1606) idején török csapatok jelentek meg a vidéken, mely során szokatlanul magas

8. kép: Algyő temploma egy 1781-es birtoktérképen

adóteher nehezedett a környék lakosságára. A többi hódoltsági falvakhoz hasonlóan elszegényedett Algyő is. Ugyanakkor viszonylagos nyugodt helyzetét jellemzi a falupusztásodás időszakában, hogy 1567-től a makói református esperesség része volt, 1629-től rendelkezett eklézsiával, és ismerjük néhány református papjának a nevét a 17. századból. A falu szerkezetére vonatkozó fontos forrásunk 1668-ból

származik, melyben Algyő mellett Kis Győről is megemlékeznek: „*kis Giő nem volt külön Puszta Praedium soha, hanem mind egy volt All giővel és All giőnek edgik utczája volt.*” Ez arra utal, hogy a belterület - jelenleg nyilvántartott területéhez képest - jóval nagyobb részével kell számolnunk Algyő késő középkori településterületének topográfiai határainak meghatározásánál.

A török kiűzését eredményező hosszú háború (1683-1699) során Szegedet (1686) is sikerült visszafoglalni, ezzel Algyő is felszabadult a török uralom alól és újra béke köszöntött a településre.

1.2. A település régészeti örökségének felmérése

A kulturális örökség régészeti javai egyszeri és megismételhetetlen elemeket jelentenek, melyek általános védelem alatt állnak a jelenkor és a jövő számára. Csak az a régészeti lelőhely védhető meg az utókornak, amelyet ismerünk. Ennek értelmében a települések bel-, és külterületén található régészeti emlékek felmérése és folyamatos kontrollálása rendkívül fontos feladatot jelent.

Algyő és térsége régészeti lelőhelyeinek, leleteinek megismerése alkalmi bejelentések, adományok és leletmentések révén történt. Többek között már 1873-ban kaptunk híradást arról az Archaeológiai Értesítőben, hogy a tiszai ártérben az algyői vasúti híd építésekor egy csontváz, arany fülbevaló, és keresztmarkolatú kard került elő. Sajnos ezek az emlékek a találók kezén rögtön el is kallódtak. A temetkezésekre utaló leletek pontos korát ma már megállapítani nem tudjuk, annyi bizonyos, hogy valamelyik régészeti korszak temetőjét bolygatták meg az építkezéssel (Algyő, Vasúti híd, nyilvántartási szám: 40615). A Tisza szabályozások idején, 1888-ban és 1904-ben a 89. átvágás környékén a mederből és az árterületről, valamint az új, kialakított meder és a Holt-Tisza kanyarja által közrefogott területről kerültek elő több korszak leletei (Algyő, Nagyfa I., II., III., nyilvántartási szám: 40648, 40649, 40651). A templom környékén 1905-ben Tömörkény István (Algyő, Lele Lajos kertje, nyilvántartási szám: 40627), majd a plébánia kertben 1907-ben Móra Ferenc végzett ásatást (Algyő, Plébániakert, nyilvántartási szám: 40629), mely során szarmata temető és a középkori Győ falu nyomai kerültek elő. Az itt feltárt Árpád-kori téglafalak feltételezhetően összefüggésben állnak azokkal az emlékekkel, amelyekre 45 méterre innen 1914-ben, Tömörkény István bukkant (Algyő, A kasznári lak kertje, nyilvántartási szám: 40630). 1973-ban Algyőtől D-re, a 258. sz. kútkörzethez kapcsolódó földmunkák során újkőkori, vaskori, népvándorláskori települések mellett preszkíta, kelta, szarmata és egy honfoglalás kori temető került elő. Az 1980-as években a jelentősebb, már rendszeres és módszeresnek minősíthető régészeti munkálatok is megindultak. A korszak szokása szerint a szegedi, akkor József Attila Tudományegyetem régészhallgatói egy-egy település topográfiai kutatását, és annak elemzését kapták feladatul diplomamunkaként. 1980–1983-ben Béres Mária írta meg szakdolgozati

témának a település történetét, amely együtt járt a topográfiai kutatásokkal. A munkája alkalmával, az akkor elérhető lehetséges módszerekkel feltérképezésre kerültek Algyő teljes területén található régészeti lelőhelyek. Munkálatai során került elő a jelenleg ismert örökségi elemek túlnyomó része. E nagyszabású szisztematikus gyűjtőmunka rakta le az alapjait a napjainkban is zajló folyamatos terepi kutatásoknak.

Mindezek mellett a 2000-es évektől kezdődően a megfelelő örökségvédelmi törvény hatására folyamatosan tapasztalható kisebb-nagyobb megelőző jellegű (terepbejárás, régészeti megfigyelés, megelőző feltárás) régészeti munkálatok elvégzése a térségből. Ilyen volt többek között például a Pusztaszer-Algyő közötti szénhidrogén szállító vezeték, vagy éppen az M43 autópálya létesítéséhez kapcsolódó örökségvédelmi vizsgálatok sora.

Az értékfelmérő és megőrző vizsgálatok – ugyan alkalmilag – de azóta is folyamatban vannak, melyek során minden egyes terepi munkánál újabb és újabb ismeretekkel bővül a régészeti emlékekről és egyben a település történetével kapcsolatosan alkotott kép. Különösen érvényes ez a mai Templomdomb és környékének lelőhelyeire. A jelenlegi értékfelmérés részeként, a legutóbbi helyszíni szemle során előkerült római kori és középkori leletek alapján megállapítható, hogy a terület régészeti érintettsége az említett lelőhelyek környékén, de jelenlegi körvonalukon kívül is intenzív. Ezt támasztják alá a családi házas környék kisebb építkezései során előkerülő véletlenszerű bejelentések (többek között 2020-ban a Görbe u. 4. sz. építkezésének régészeti helyszíni szemléje során előkerülő római kori, szarmata és Árpád-kori leletek), melyek az eddig ismert lelőhelyek kisebb-nagyobb módosítását, összevonását eredményezhetik.

Ugyanakkor a jelenlegi értékfelmérés során számos olyan, korábban szakirodalomból ismert lelőhely került azonosításra, amelyek eddig közhiteles nyilvántartásban nem szerepeltek. Ezek részben új lelőhelyként, részben korábban regisztrált lelőhelybővülésként kerülnek nyilvántartásba. (Ld. Melléklet)

Az adattári kutatások és a terepi értékfelmérésen alapuló vizsgálatok alapján elmondható, hogy Algyő nagyközség kül-, és belterületén 71 ismert, nyilvántartott lelőhely található, melyek általános védelem alatt állnak. További 6 lelőhely nyilvántartásba vétele folyamatban van. Ismert továbbá 6 olyan lelőhely, mely

szomszédos településeken nyilvántartott, de részben Algyő a közigazgatási határba esik (ld. Melléklet).

A nyilvántartott örökségi elemek jelentős része felszíni lelet-előfordulás alapján azonosított településnyomhoz tartozik. A települések magas számához képest, mindösszesen néhány temetkezési hely ismert. Ezek közül több országosan kiemelkedő jelentőséggel bír. Az előforduló lakóhelyek és a vélhető lakosságszám alapján a temetkezések száma jóval nagyobb lehet, váratlan előkerülésükkel szükséges számolni bármilyen földmunkával járó változtatás esetében.

Továbbá, az adattári értékvizsgálatok és a folyamatos terepi munkálatok tanúságai alapján elmondható, hogy a korábbi évtizedekben elvégzett, alaposnak és pontosnak tartható kutatások ellenére, számolni lehet újabb felszíni nyomokkal rendelkező településnyomok és egyéb lelőhelyek előfordulásával vagy az ismert örökségi elemek bővülésével egyaránt. Ezt jól példázzák az elmúlt években a nagyberuházásokhoz kapcsolódóan végzett terepi kutatások, melyek során közel tíz új lelőhely azonosítására vagy korábbi örökségi elem kiterjedésének módosítására került sor. Kiváltképpen igaz ez a régészeti érdekelttségű területként számontartott Templomkert és környékének lelőhelyeire, a Tisza egykori magaspartjaira.

A modern módszerekkel történő lelőhelyfelmérések és az elmúlt évtizedek ásatásai igazolták, hogy a felszíni nyomok alapján viszonylag kisméretűnek bizonyuló lelőhelyek esetében jelentős méretváltozásokkal lehet számolni. Ez a területek igénybevételekor, földmunkával járó változtatások végrehajtása során jelentős örökségvédelmi kockázatot jelent, melyet már a tervezés fázisában érdemes figyelembe venni.

Módszeres, több éven keresztül, a vegetáció miatt lehetőleg több évszakon átívelően elvégzett roncsolásmentes vizsgálatokkal jelentős mértékben gyarapítható a község ismert, megfelelően felmért lelőhelyeinek száma.

1.3 A település régészeti lelőhelyeinek értékleltára

A tanulmány **1. számú mellékletében** megtalálhatóak a település területéről ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyek főbb adatai. A melléklet tartalmazza azon

lelőhelyek adatait is, melyek területei csak részben esnek Algyő közigazgatási határába.

Az egyes lelőhelyek azonosításának érdekében ajánlott a közhiteles lelőhely-nyilvántartásban szereplő *nyilvántartási szám* (azonosító szám, KÖH szám) és *Lelőhelynév* használata. Ezzel elkerülhető a többféle sorszámozással és névváltozattal ellátott lelőhelyek keveredésének lehetősége. Az egyes szócikkekben külön feltüntetésre került a *Lelőhelyek közhiteles nyilvántartásában szereplő sorszáma, lelőhely névváltozata* melyek a Szakhatósági előírásokban és eljárások során gyakran használatra kerülnek.

A lelőhelyek térbeli azonosításának érdekében feltüntetésre került egy rövid földrajzi leírás (*Lelőhely elhelyezkedése*).

A rövid földrajzi leírása mellett a lelőhelyek pontos elhelyezkedésének és térbeli kiterjedésének azonosítása érdekében szükséges az aktuális **közhiteles lelőhely-nyilvántartás** adatainak használata (Korábban Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, Lechner Lajos Tudásközpont valamint a Forster Gyula Nemezeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ gondozásában, majd 2017. január 1-től a Miniszterelnökség felügyelete alá került, jelenleg a Lechner Tudásközpont a Miniszterelnökség Építészeti, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkársága megbízásából üzemelteti), mely a folyamatos régészeti kutatások alkalmával **állandó jelleggel bővülhet, változhat**. Bármiféle földmunkával járó változtatás tervezése esetében erősen ajánlott az **aktualizált adatbázis használata**.

A lelőhelylistában szereplő szócikkek röviden tartalmazzák a lelőhelyekre vonatkozó szakmai ismeretanyagot (*Lelőhely jellege; A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje*). Ennek **bővülése** szintén **várható** az egyes örökségi elemekhez kapcsolódó további kutatások, munkálatok során.

A lelőhely szakmai adatai mellett a szócikkekben szerepelnek azon ingatlanok **helyrajzi számai**, amelyek érintik a régészeti lelőhely jelenleg ismert kiterjedését. Ennek jelentősége az egyes területekre tervezett **építési engedély** köteles változtatások **engedélyezési folyamatai** során jelentkezik. Az engedélyeztetési eljárások során többek között ezen azonosítók alapján kerül bevonásra **Szakhatóságként** a Csongrád Csanád Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, ahol a

jogszabályi előírásoknak megfelelő további örökségvédelmi feladat ellátások kerülnek előírásra.

Egyes lelőhelyek esetében a szócikkek végén a *Megjegyzés* rovatban feltüntetésre kerültek olyan szakmai jellegű információk, melyek a jelenlegi állapotát ismertetik, és az azzal kapcsolatos – lehetőség szerinti – további feladatellátási ajánlatokat fogalmazzák meg. A lelőhelyek térképi ábrázolása a 27. képen látható.

2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése

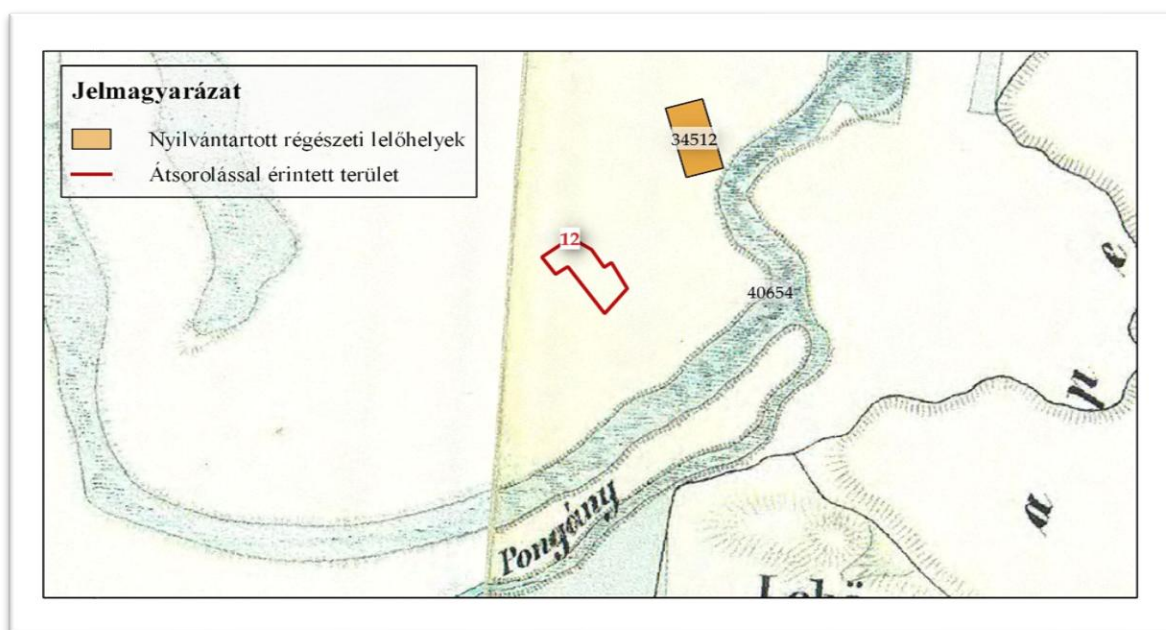
Az adattári és térképészeti vizsgálatok alapján a település bel-, és külterületén több ismert régészeti lelőhely is található. Ezek az emberiség és azzal együtt hazánk múltjának és jelenének pótolhatatlan, egyedi és meg nem újítható forrásai, a nemzeti és az egyetemes kultúra elválaszthatatlan összetevői. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény erejénél fogva a régészeti lelőhelyek általános védelem alatt állnak (Kötv. 11. § (2)). Ezen védettség okán a földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni (Kötv. 19. § (1)). Amennyiben erre lehetőség nincsen, abban az esetben a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el (Kötv. 19. § (2)). Ennek részleteit jelenleg a 68/2018. (IV.9.) Kormányrendelet szabályozza. A régészeti feltárások elvégzése minden esetben többlet idő és költség ráfordítással jár, mely a Beruházót terheli. Ezen szempontokat az egyes beruházások kapcsán már a terület kiválasztás és a tervezés fázisában szükséges figyelembe venni.

A településrendezési terv előkészítése során Algyő nagyközség területén változtatási szándékkal 15 helyszín (sorszámuk **12-26.**) került kijelölésre a *Helyi önkormányzati fejlesztési szándékok, valamint lakossági, vállalkozói igények kezelése az új Településteroben* c. dokumentumban.

2.1. Az ágazati átsorolásokkal érintett területek

12. A település déli részén, Rákóczitelepen az M43 autópálya csomópont közelében található sertéstelep (01570/17 hrsz.) jelenleg beépített. A jelenleg bányászattal vegyes általános mezőgazdaságú övezet (Mv) besorolású területet a jelentős beépítettség miatt mezőgazdasági üzemi különleges övezet (Kb-mü) átsorolásra javasolták.

Az érintett terület tágabb körzetében két ismert, őskori és Árpád-kori régészeti lelőhely található (Algyő, M43 út "I. fázis" nyomvonalának 1. lelőhelye, nyilvántartási szám: 34512, Algyő, Porgány-ér II., nyilvántartási szám: 40654) (10. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**. A helyszín azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül az egykori Pongány-ér (Hódtó-Nagyfai összekötő csatorna) magaspartján helyezkedik el. A távolabb elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

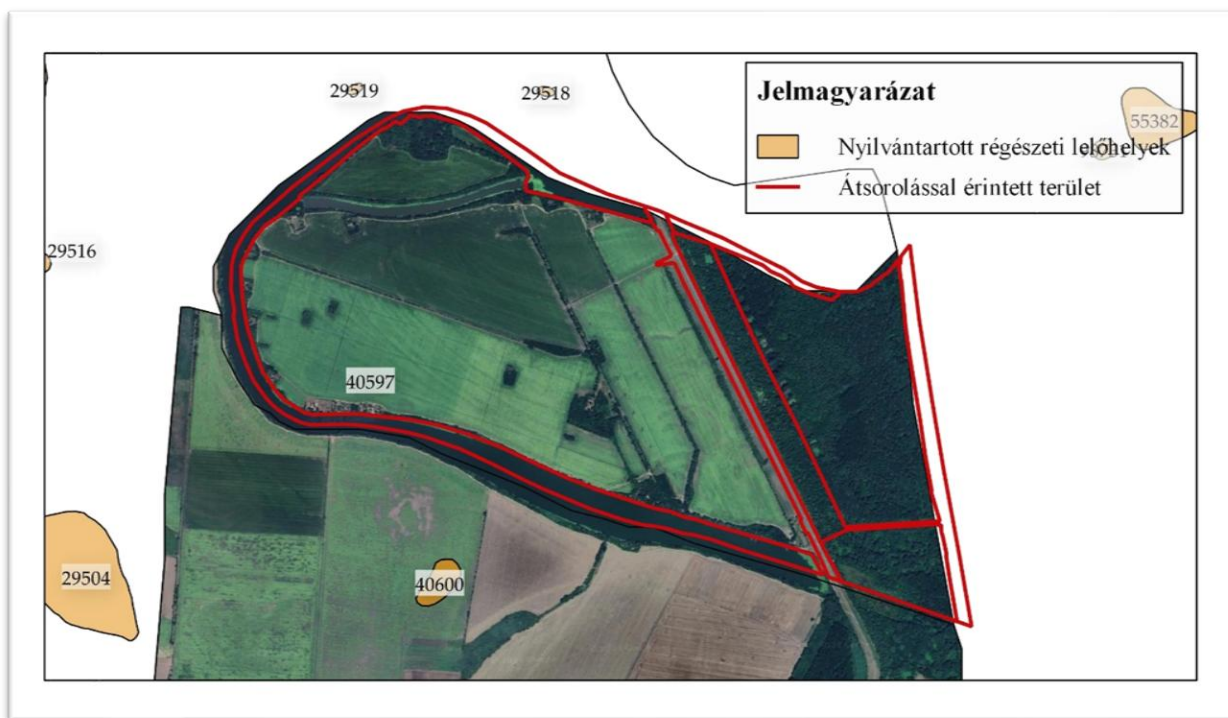
10. kép: A 12. helyszín és környezete.

13. Beépítésre nem szánt különleges terület (major) kijelölése meglévő létesítmény fejlesztése céljából. A Tisza-híd ÉK-i hídfőjéhez közel működött egy mezőgazdasági vegyszereket tároló, állami tulajdonban lévő telep, amely mára kiürült. A 01440/7, 01445 és 01446/2 helyrajzi számú telekcsoport (vegyszertelep és saját út 2,07 hektár) a településtervben a 10 % megengedett beépítettséget biztosító **Kb-Ma** jelű mezőgazdasági üzemi különleges övezet kategóriában lesz szabályozva. Ez az övezet elsősorban a növénytermesztés, az állattartás és állattenyésztés, a halászat, továbbá az ezekkel kapcsolatos, a saját termék feldolgozására, tárolására és árusítására, a mezőgazdasági gépek tárolására és javítására szolgáló építmények elhelyezésére szolgál, ezen kívül telepíthetők ide a környezetre jelentős hatást nem gyakorló egyéb gazdasági és hulladékgazdálkodási tevékenység építményei is.

Az érintett terület tágabb körzetében nem található ismert régészeti lelőhely, a jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**.

14. Az *Atka-sziget* a mostani Településtervbe bevonásra került, a kialakult területhasználatnak megfelelően általános mezőgazdasági terület (Má), kiegészülve egyéb erdőterülettel (Ee) és tájgazdálkodási mezőgazdasági területekkel (Mt).

Az érintett terület körzetében egy ismert, őskori régészeti lelőhely található (Algyő, Atka, nyilvántartási szám: 40597) (11. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**. A helyszín azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül az egykori Tisza kanyarulatában, annak magaspartján helyezkedik el. A távolabb elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület alacsony régészeti kutatottságának tudható be. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

11. kép: A 14. helyszín és környezete.

15. K-Mű jelű majorok kijelölése korábbi iparterület helyett.

15.1. Farki-réten (a tiszántúli Algyő É-i részén) a komplejárónál lévő 01467/6, 9-12, 14-16 helyrajzi számú major (3,1 hektár) és 01486/12, 13 helyrajzi számú major (1,4 hektár) át lesz sorolva K-Mű jelű *mezőgazdasági üzemi* építési övezetbe a jelenlegi Gipe ipari építési övezet helyett.

A tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat jelenleg alacsony**. Megjegyzendő, hogy a változtatásokkal érintett résztől DK-re található az Algyő, Borsós-halom (LNyA: 56767) lelőhely, mely vélhetőleg egy halomsír lehet. Időrendi besorolása pontosan nem meghatározható. Amennyiben a lelőhely tényleg halomsír és nem egy geológiai jelenség, annyiban számolni lehet a közelében található jelenleg vélhetőleg azonosítatlan településnyomokkal is.

15.2. Farki-réten Nagyfa közelében lévő 01508/2 helyrajzi számú, régebben marhatelep, jelenleg üres major (3,4 hektár) átkerül K-Mű építési övezetbe a jelenlegi Gipe ipari építési övezet helyett.

A tervezett átsorolással járó **örökségvédelmi kockázat jelenleg alacsony**. A változtatással érintett területről és szűkebb környezetéből jelenleg nincs tudomásunk ismert régészeti lelőhelyről. Komolyabb földmunkával járó változtatások esetében a tervezés fázisában érdemes további régészeti vizsgálatokat végezni, ugyanis a tágabb térségben, de mintegy 1,5 km távolságon belül helyezkedik el Hódmezővásárhely, Gorzsa, Czukor-major (LNyA: 20331) méltán híres, kiemelkedetten védett státuszú lelőhely. A többi emlékanyag mellett ott található egy késő újkőkori lakóhalom (tell település), melyhez kapcsolódó, kisebb ún. szatellit települések előfordulása ebben a térségben sem tartható kizártnak.

15.3. Nagyfán lévő 01632/4,5 helyrajzi számú major (1,3 hektár) átkerül K-Mű építési övezetbe a jelenlegi Gipe ipari építési övezet helyett.

A tervezett átsorolással járó **örökségvédelmi kockázat jelenleg alacsony**. A változtatással érintett területről és szűkebb környezetéből jelenleg nincs tudomásunk ismert régészeti lelőhelyről. Komolyabb földmunkával járó változtatások esetében a tervezés fázisában érdemes további régészeti vizsgálatokat végezni, ugyanis a 19.

századi folyószabályozások előtt a terület a Tisza Ny-i természetes magaspartjának közelében helyezkedett el, melyet az emberi megtelepedés kiemelkedő jelentőséggel kedvelt. Az ilyen lelőhelyekhez sorolhatóak például az érintett részek nagyobb távolságában elhelyezkedő Algyő, Nagyfa II. (LNyA: 40649) és az Nagyfa III. (LNyA: 40651) örökségi elemek.

15.4. A Nagyfától D-re lévő 01578/3 helyrajzi számú, korábban libatartásra használt „Köllös major” (1,70 hektár) átkerül K-Mű építési övezetbe a jelenlegi Gipe ipari építési övezet helyett.

A tervezett átsorolással járó **örökségvédelmi kockázat jelenleg alacsony**. A változtatással érintett területről és szűkebb környezetéből jelenleg nincs tudomásunk ismert régészeti lelőhelyről.

16. Mk kertes mezőgazdasági terület kijelölés Ki különleges intézményterület helyett

A belterülettől DNy-ra fekvő 01767/31, 32, 35-42, 46-54, 56, 58, 85 helyrajzi számú telekcsoporthoz (26,05 hektár) a Ki jelű beépítésre nem szánt különleges intézmény (sport- és idegenforgalmi létesítmény, lovas- és mintatanya) kategória helyett Mk kertes mezőgazdasági terület lesz a besorolása. Az Sz 1 és Sz 2 minőségi osztályú szántók magántulajdonban vannak, a továbbiakban is ekként hasznosulhatnak. Mezőgazdasági építmények létesülhetnek, de lakóépület nem helyezhető el az Mk övezetben.

Az érintett területen és tágabb körzetében ismert régészeti lelőhely nem található (12. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**. A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül az egykori szegedi út mellett helyezkedik el. A távolabb elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület alacsony régészeti kutatottságának tudható be.

12. kép: A 16. helyszín és környezete.

17. Mt tájgazdálkodási mezőgazdasági terület kijelölés Ki különleges intézményterület helyett. Beépítésre nem szánt Ki jelű különleges intézmény (sport- és idegenforgalmi létesítmény, lovas- és mintatanya) kategória helyett Mt tájgazdálkodási mezőgazdasági terület lesz a besorolása a 01767/10, 12, 13, 15 (részben), 63, 72, 73, 75, 76, 77, 78 helyrajzi számú, az országos ökológiai folyosóba tartozó telekcsoporthoz, amely a belterülettől DNy-ra terül el (29,11 hektár). A legelők a továbbiakban is a művelési águknak megfelelően hasznosulhatnak. Mezőgazdasági építmények létesülhetnek, de lakóépület és birtokközpont nem helyezhető el az Mt övezetben.

Az érintett terület délnyugati részén ismert régészeti lelőhely található (Algyő, Fark-major, MOL 3.) (13. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**. A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül a Tisza magaspartja mellett helyezkedik el. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

13. kép: A 17. és 18.2 helyszín és környezete.

18. Napelemparkok

18.1. Kb-En jelű, a kutatás-fejlesztés, a megújuló energiaforrás hasznosításának céljára szolgáló különleges, beépítésre nem szánt övezet kategóriában lesz szabályozva a megvalósult napelempark területe (0150/2, 1,31 hektár) a belterülettől ÉNy-ra.

Az érintett területen és tágabb körzetében ismert régészeti lelőhely nem található (14. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**.

14. kép: A 18.1. helyszín és környezete.

18.2. A 2024 őszén és telén lefolytatott módosítási eljárások során már átkerültek Kb-En övezetbe a 01770/15, 01770/16, 01770/17, 01778/1, 01778/3, 01780, 01789/3, 01789/4, 01789/5, 01789/7, 01789/8 helyrajzi számú telkek a MOL Nyrt. tervezett napelemparkjának létesítése érdekében. A projekt a belterülettől D-re elterülő mezőgazdasági területen, és a Gipe jelű egyéb ipari területbe tartozó nemrégiben felszámolt PB-gáz tartály telkén (01780 helyrajzi számú telek, 8,69 hektár) valósul meg.

Az érintett területen ismert régészeti lelőhely nem található (13. kép). A jelenlegi változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsony**. A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül a Tisza magaspartja mellett helyezkedik el. A település határában

elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra jelentős része nem alkalmas. További örökségi elemek előfordulásával a későbbi fejlesztések tervezése során szükséges kalkulálni.

19. A vasútállomás közelében lévő 01740/1 helyrajzi számú tanya és a 01740/4 helyrajzi számú telek D-i része, melyek eddig Gksz jelű kereskedelmi szolgáltató gazdasági építési övezetbe voltak besorolva, visszakerülnek Má általános mezőgazdasági övezetbe.

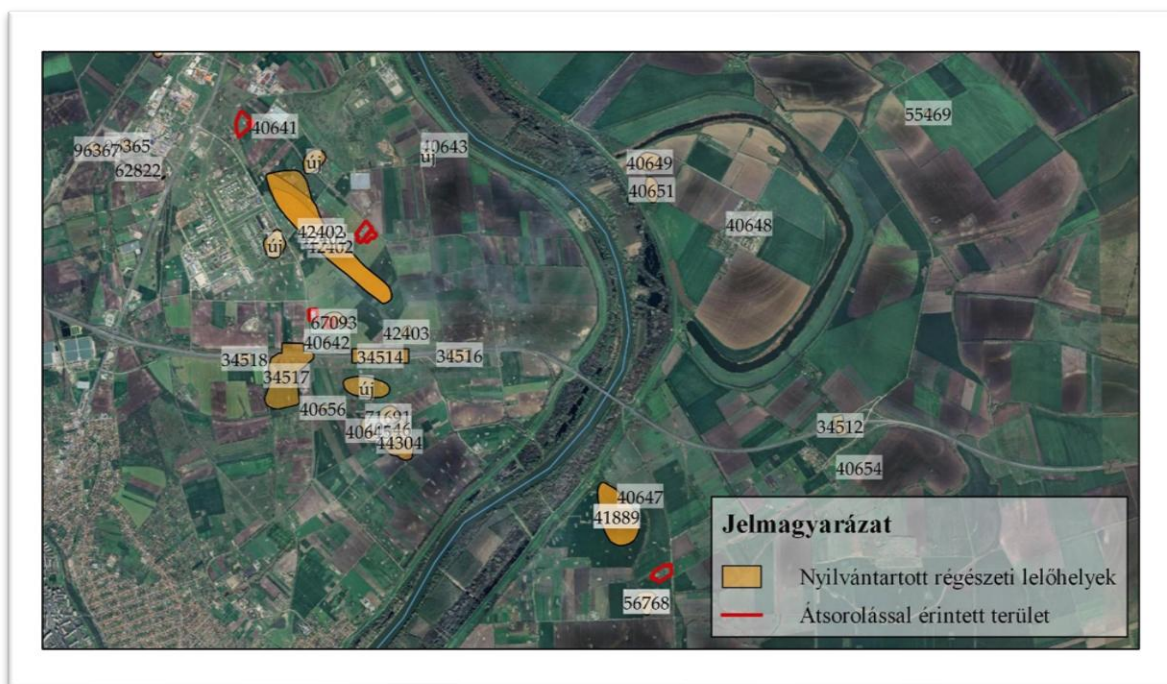
Az érintett területen régészeti lelőhely nem található (15. kép), a tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

15. kép: A 19. helyszín és környezete.

20. A MOL Zrt és a Hexum Zrt külterületi gyűjtőállomásai (01549/5, 01765/2, 01852/25,27, 01853/11, 01855/27,28) Kb-Bk jelű beépítésre nem szánt különleges bányaiipari kezelőterület besorolást kapnak.

A tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. Az érintett területek egy részén régészeti lelőhely található (16. kép). A jelenleg lelőhely mentes helyszínek többsége geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető. A közelükben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján ezeken a területeken sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a területek jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

16. kép: A 20. helyszínek és környezetük.

21. Belterületi és belterülethez kapcsolódó Ki jelű különleges intézményi területek kezelése.

21.1. A jelenleg különleges építési övezetbe sorolt intézmények Vi jelű intézményi vegyes építési övezet kategóriába kerülnek: a Borbála Fürdő, a Sportközpont, a Fehér Ignác Általános Iskola és a Bóbita Bölcsőde telkei (összesen 18,73 hektár), valamint a még beépítetlen korábbi Ki terület a Fazekas utcában (1,80 hektár) és a Kastélykert utcában (0,55 hektár).

A tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. Az érintett területek egy részén régészeti lelőhely található. A jelenleg lelőhely mentes helyszínek többsége geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető. A közelükben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek (temetők) tanúsága alapján ezeken a területeken sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a területek jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

17. kép: A 21.1. helyszínek és környezetük.

21.2. *Vi jelű intézményi vegyes építési övezet kategóriába kerül a Levendula Hotel és Szabadidőközpont a Téglás utca D-i végén (01774 helyrajzi számú telek 2,27 hektár) és a mellette kijelölt, még beépítetlen Ki jelű terület (Helyrajzi szám: 1473, 1474/1,2,3, 1475, 1476/2,3,4, 1477/1,2,3, 1478/1,2,3, 1479, összesen 7,27 hektár).*

A tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. Az érintett geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető. A közelükben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek alapján ezeken a területeken sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása (18. kép). Ezek ismeretlensége a terület alacsony régészeti kutatottságának tudható be.

18. kép: A 21.2. helyszínek és környezetük.

21.3. *Kb-Tu jelű beépítésre nem szánt különleges turisztikai és pihenőövezet kategóriába kerül a Tisza-hídtól DK-re lévő tó és környéke (9,38 hektár), valamint a vasútállomással átellenben lévő horgásztó (10 hektár). Az övezetben sport- és idegenforgalmi létesítmény, horgásztó és kiszolgáló építményei lesznek elhelyezhetők 10 % beépíthetőséggel.*

A tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. Az érintett geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek alapján,

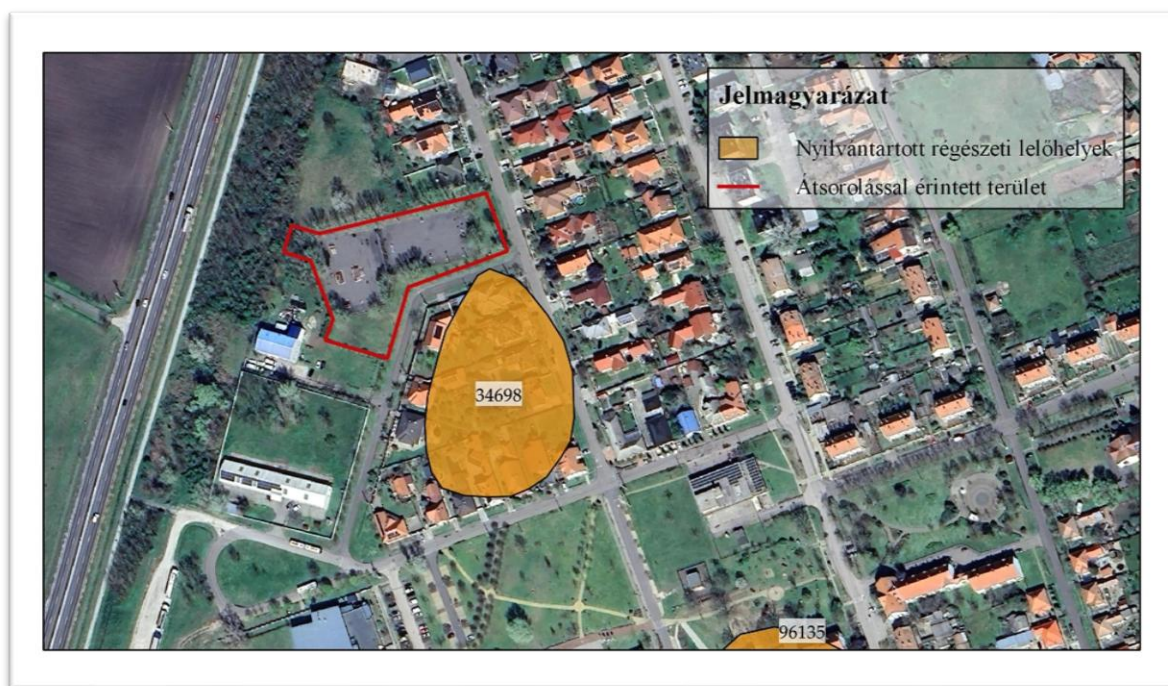
kiváltképp a Tiszához közelebb eső területen nem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása (19. kép).

19. kép: A 21.3. helyszínek és környezetük.

21.4. Kb-Kt jelű beépítésre nem szánt különleges burkolt köztér kategóriába kerül a Sirály utcai „grund” (0,56 hektár). Az övezetben a terület rendeltetésszerű használatát szolgáló építmények 5 % beépíthetőséggel helyezhetők el.

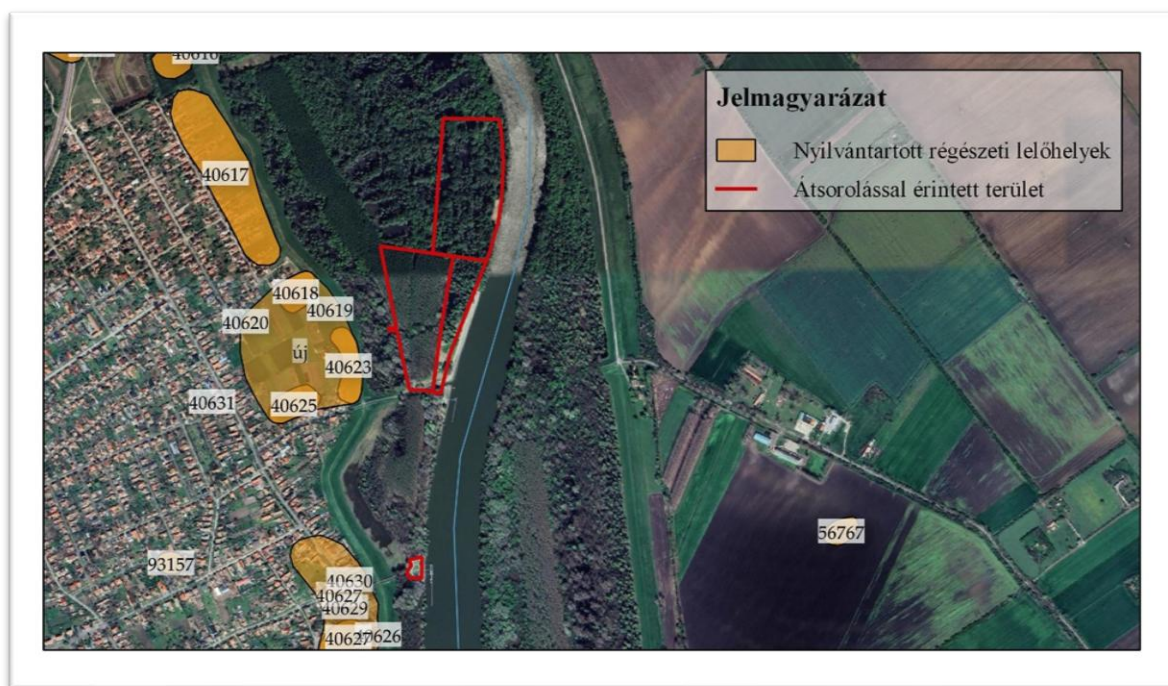
Az érintett területen régészeti lelőhely nem található, a tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető. A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni (20. kép).

20. kép: A 21.4. helyszín és környezete.

21.5. V-Kb jelű vízgazdálkodási területen belüli különleges jóléti terület kategóriába kerül a Tisza-szabadstrand önkormányzati tulajdonban lévő telke (01720 helyrajzi szám, 8,36 hektár) és a Hajóállomás területe (01724/2 helyrajzi szám, 0,18 hektár). Az övezetben a terület rendeltetésszerű használatát szolgáló építmények 5 % beépíthetőséggel lesznek elhelyezhetők, betartva a vízgazdálkodási szabályokat, egyebek között a mindenkor érvényes nagyvízi mederkezelési tervben foglaltakat. A jelenlegi terv Ki jelű különleges intézményterületként jelöl meg egy állami erdőt (01721/1 helyrajzi szám, 4,96 hektár), amely a Településtermben a tényleges használatnak megfelelő VEe jelű vízgazdálkodási területen belüli egyéb erdőterület kategóriában lesz szabályozva.

Az érintett területen régészeti lelőhely nem található, a tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető (21. kép). A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

21. kép: A 21.5. helyszínek és környezetük.

22. V_k jelű központi vegyes területek kezelése: VI jelű kategóriába kerül a Bartók Béla utcai napicikk-áruház 1771/6 helyrajzi számú telke és az Egézségház 1646 helyrajzi számú telke. V_t kategóriába kerül a Faluház 1649 helyrajzi számú telke és a mellette lévő két Téglás utcai családi ház.

Az érintett területen régészeti lelőhely nem található, a tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető (22. kép). A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

22. kép: A 22. helyszínek és környezetük.

23. Gazdasági területek szabályozásának változásai. A K-Mű mezőgazdasági üzemi területbe átsorolt, a 14. pontban szereplő korábbi Gipe egyéb iparterületeken kívül is kikerülnek a jelenlegi gazdasági kategóriájukból egyes helyszínek az alábbiak szerint:

23.1. K-Eb jelű *Ebtelep különleges építési övezetbe* kerül át a 01217/2 helyrajzi számú telek Ny-i szélén működő gyepmesteri telep (0,34 hektár).

23.2. Gksz jelű *Kereskedelmi szolgáltató építési övezetbe* kerül át a Téglás utca végén, a Szabadidőközpont mellett lévő egykori Prímagáz Zrt. telephely, amely eddig Gipe egyéb iparterületbe volt sorolva (01778/2 helyrajzi számú telek, 7,9 hektár). A változást az indokolja, hogy a Prímagáz Zrt. telephelyéhez kapcsolódó veszélyességi övezet megszűnt, és a jövőre nézve a cél az, hogy a közeli lakóterület és a szomszédos jóléti funkció védelme érdekében csak a környezetet kímélő tevékenység települhessen ide.

23.3. Gipe egyéb ipari terület helyett **Gá** jelű *általános gazdasági területbe* kerül át a Jura Ipari Park jelenleg is beépített területe. A területen ipari és kereskedelmi-szolgáltató létesítmények egyaránt elhelyezhetők akár 70 % beépítettséggel is.

23.4. Gipe egyéb ipari terület helyett **Gip** jelű *iparterületbe* kerül át a PB-Gáztöltő telephely, mivel veszélyes üzemnek minősül.

23.5. Gipe egyéb ipari terület helyett **Gksz** jelű *kereskedelmi szolgáltató gazdasági területbe* kerülnek át a Jura Ipari Parktól É-ra lévő, valamint a Kastélykert utca mentén fekvő még beépítetlen gazdasági területek. A területen csak jelentős környezeti hatással nem járó létesítmények helyezhetők el.

Az érintett területeken elszórtan kisebb régészeti lelőhelyek találhatók, a jelenleg tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető (23. kép). A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem

alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

23. kép: A 23. helyszínek és környezetük.

24. Lk jelű Kisvárosias lakóterület kategóriába kerülnek át a jelenleg hatályos rendezési teroben Lf jelű falusias lakóterületbe sorolt településközpont környéki telektömbök (Géza utca és Lőrinc utca között, Pesti utca és Aranyhíd utca között, Fazekas utca mentén, Egészségház utcában, Téglás utca mentén). A falusias kategóriában az országos előírások megengedik a mező- és erdőgazdaság, valamint a lakóépületek rendeltetésszerű használatát nem zavaró gazdasági tevékenységi célú építmények elhelyezését, amelyek a városiasodó környezetben nem kívánatosak.

Az érintett területen régészeti lelőhelyek találhatók, a jelenleg tervezett változtatással járó **örökségvédelmi kockázat alacsonynak** tekinthető (24? kép). A helyszín, azonban geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekeltőségű területnek** minősíthető. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. A későbbi fejlesztések tervezése során ezzel szükséges kalkulálni.

24. kép: A 24. helyszínek és környezetük.

25. *Új lakóterületek áttervezése közparkokkal. Kertvárosias lakóterület* kategóriában ütemezetten jöhetnek létre családi házas telekcsoportok a Tisza-töltés mellett a Nyírfá és a Komp utca között (úgynevezett „Berek” 59 db telek) és a belterület DK-i részén (44 db telek). E területek régóta lakóövezeti szabályozást nyertek, az új tervben csökkent a kiterjedésük közparkok kialakítása érdekében (1,86 hektár és 1,09 hektár Z-Kp), továbbá egyenletesebb telekszerkezet jöhet létre legalább 720 m² teleknagysággal.

Algyő Nagyközségnek nem célja a hirtelen népességnövekedés, viszont 5-10 évente érdemes megnyitnia a lehetőséget „fészekrakó” fiatal családok letelepedése előtt. Egyszerre csak 20-25 db telekből álló ütemeket célszerű megvalósítani. E családi házas telekcsoportokhoz ezúttal zöld-infrastruktúra fejlesztés is kapcsolódik majd.

A megvalósítás a helyi önkormányzat koordinációs közreműködését igényli, amely többféle konstrukció mentén is elképzelhető. Az aktív részvétel akár a terület tulajdonjogának, vagy vevőkijelölési jogának megszerzését is magában foglalhatja, melynek folyamányaként a közművesítést, telekosztást az önkormányzat végzi. A passzív beavatkozás minimális asszisztenciát jelenthet a magántulajdonosi közösség önszerveződő akciójának segítségével.

Az érintett területen és tágabb körzetében több ismert régészeti lelőhely található. A jövőbeli változtatással járó **örökségvédelmi kockázat magas**. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján nem zárható ki további, újabb örökségi elemek előfordulása vagy a meglévők további bővülése. Ezt jól példázza a hatástanulmány elkészítéséhez végzett, korlátozott körülmények között elvégezhető terepbejárások eredményeként megnövekedett lelőhelyek (Algyő, Kastélykert, valamint A község D-i része I. lelőhelyek). Mivel a **tervezett változtatás** jelentős méretű **földmunkával jár**, ez a meglévő lelőhely bővülését és eddig ismeretlen **régészeti lelőhely előkerülését eredményezheti**.

25. kép: A 25. helyszínek és környezetük.

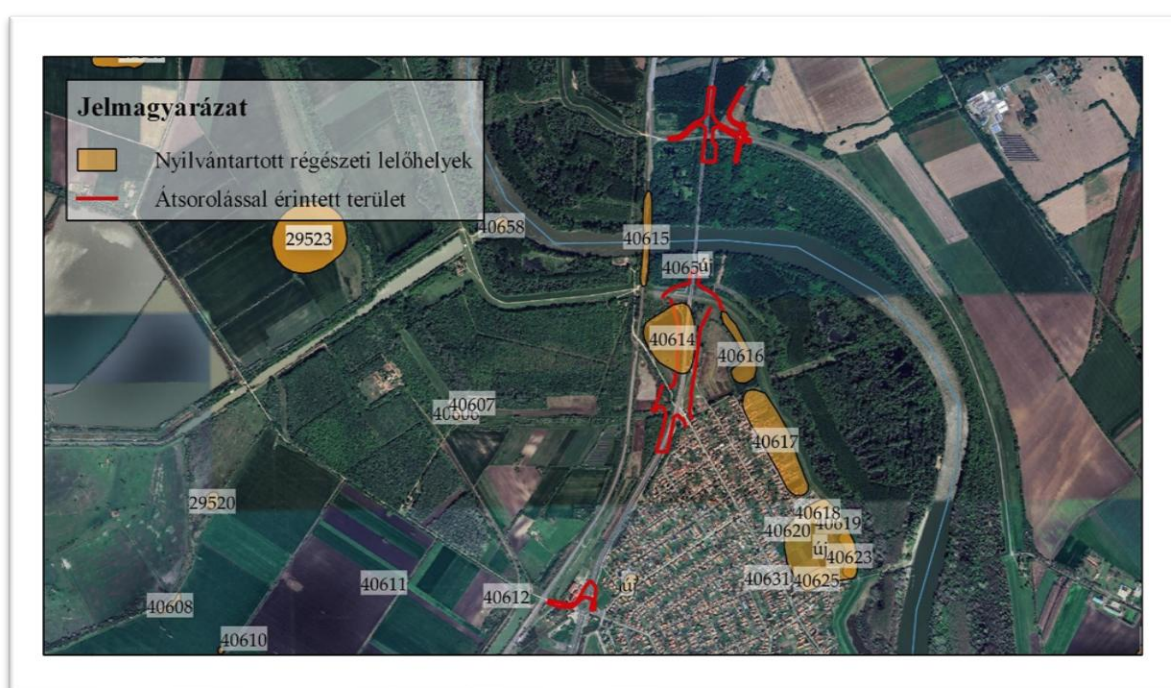
26. Új Tisza-híd helybiztosítása.

A 47-es számú főút négysávosítása megköveteli a Tisza-híd fejlesztését. A tervezésközbeszerzése megkezdődött a következő tartalmi követelménnyel: 47. sz. főút Algyői Tisza-híd 2x2 sávra bővítése kerékpáros átvezetéssel, valamint keresztirányú, külön-szintű gyalogos és kerékpáros átvezetés megtervezése a 47 sz. főút és Téglás utca csomópontjában, engedélyezési és kiviteli terv készítésével:

- két hídszerkezet megtervezése, az új szerkezet 2x1 sávós kerékpárút átvezetéssel
- a meglévő 2x1 sávós szerkezet átalakítása a tanulmányterv alapján meghatározott műszaki megoldással (468 m szerkezeti hossz)
- meglévő 2x1 sávós országos közút 2x2 sávós országos közúttá történő bővítése mintegy 700 m hosszon,
- új nyomvonalú kerékpárút tervezés mintegy 2 km hosszon

További tervezési feladat az új hídszerkezet ütemezéséhez és mérföldköveihez kapcsolódóan: keresztirányú, külön-szintű gyalogos és kerékpáros átvezetés megtervezése a 47 sz. főút és Téglás utca csomópontjában.

Az érintett területen és tágabb körzetében több ismert régészeti lelőhely található (26 kép). A jövőbeli változtatással járó **örökségvédelmi kockázat magas**. A helyszín geomorfológiai adottságai miatt **régészeti érdekelttségű területnek** minősíthető, hiszen közvetlenül a Tisza magaspartján helyezkedik el. A közelben elhelyezkedő ismert régészeti lelőhelyek tanúsága alapján itt sem zárható ki további, újabb örökségi elemek előfordulása. Ezek ismeretlensége a terület jelenlegi használatának tudható be, hiszen felszíni régészeti vizsgálatokra nem alkalmas. Mivel a **tervezett változtatás** jelentős méretű **földmunkával jár**, ez a meglévő lelőhely bővülését és eddig ismeretlen **régészeti lelőhely előkerülését eredményezheti**.

26. kép: A 26. helyszín és környezete.

3. Értékvédelmi terv

A településrendezési tervhez készített értékvizsgálatok alapján elmondható, hogy Algyő nagyközség kül-, és belterületén jelenleg **71 nyilvántartott régészeti lelőhely** található, melyek általános védelem alatt állnak (27. kép). További 6 lelőhely nyilvántartásba vétele folyamatban van, valamint 6 lelőhely a közigazgatási határba eső, szomszédos településeken nyilvántartott (ld. Melléklet)

Mindezek mellett státuszában ugyan nem kiemelten védettek, de jelentős emlékként számon tarthatóak a település határából ismert halomsírok, mint például a Borsós-halom (nyilvántartási szám: 56767) és Györpölési-halom (nyilvántartási szám: 56770).

A nyilvántartott lelőhelyek jelentős része felszíni lelet-előfordulás alapján azonosított településnyomokhoz tartozik. Jóval alacsonyabb az ismert temetkezési helyek száma, melyeknek váratlan előkerülésével kell számolni bármilyen földmunkával járó változtatás esetében. A korábbi években végzett értékfelmérő és feltáró munkák tanúsága szerint a jelenleg kisméretűnek nyilvántartott lelőhelyek téradatainak bővülésével újabb terepi vizsgálatok elvégzésekor mindenképpen számolni kell.

A jelenlegi tájhasználat nagy része a régészeti lelőhelyek állapotát jelentős mértékben veszélyezteti. Ez igaz a külterületen és a belterületen található örökségi elemekre egyaránt.

Az intenzív földművelés és a település határában tapasztalható erdőgazdálkodás következtében a legtöbb lelőhely felső 20–40 cm vastag rétege folyamatos vagy alkalmi jellegű erodálódásnak lehet kitéve. Ezek védelmében, jelenlegi állapotuk dokumentálásának érdekében egy hosszú távú örökségvédelmi stratégia első lépéseként szükséges volna a település környezetében található valamennyi lelőhely szisztematikus, modern térképészeti és térinformatikai módszereket és eszközöket használó felmérésére. Részletesebb örökségvédelmi állagmegóvó rendelkezések csak ezen információk ismeretében volnának adhatóak egy örökségvédelmi stratégia második lépcsőjeként.

A település jelenleg beépített részein elhelyezkedő régészeti lelőhelyek szintén veszélyeztetettek, azok rongálódása eltérő mértékű és intenzitású a mezőgazdasági vagy erdősített területeken tapasztalhatóaktól. A település belterületén található lelőhelyek jelenleg nagyrészt beépítettek, pontos kiterjedésük, elhelyezkedésük nem ismert. A belterületen tervezett, földmunkával járó változtatások ezen ismert vagy ismeretlen lelőhelyeket jelentős mértékben károsíthatják. Bármilyen tervezett változtatás esetén számolni kell váratlanul előkerülő, eddig ismeretlen örökségi elemekkel. Régészeti emlékek váratlan előkerülése esetén a település jegyzőjét vagy a területileg illetékes Móra Ferenc Múzeumot szükséges értesíteni az állagmegóvás érdekében.

Ennek alapján erőteljesen javasolt bármi nemű földmunkával járó változtatások **megkezdése előtt**, a **tervezés** fázisában az adott lelőhelyek vagy jelenleg ismert lelőhelyen kívüli részek vizsgálatát ismételten elvégezni az örökségvédelmi kockázatok minimalizálásának érdekében. Kiemelten igaz ez a település központi területén kanyargó vonalvezetéssel végighúzódnó Tisza, az egykori Pörös ér és Pongány-ér (Hódtó-Nagyfai összekötő csatorna) magaspartjaira. Ezeken a területen a jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló területeken végig megtalálhatóak a régészeti lelőhelyek, melyek közt a kora neolitikus emlékektől elkezdve minden korszak emlékanyaga megtalálható.

Az ismert lelőhelyek és eddig kutatatlan régészeti érdekelttségű területek felülvizsgálata megvalósítható örökségvédelmi **hatástanulmány** vagy a több vizsgálati módszer alkalmazásával (műszeres lelőhely és leletfelderítés, próbafeltárás stb.) összeállított **előzetes régészeti dokumentáció** (ERD-I, ERD-II) formájában. Ezek elkészítésének módját a 2001. évi LXIV. Kulturális örökségvédelmi törvény és a jelenleg aktuális 68/2018 (IV. 9.) Kormányrendeletek részletesen szabályozzák.

Értékvédelmi tervként elmondható, hogy amennyiben lehetséges ajánlott az egyes beruházások tervezési fázisában, már a telekvásárlás előtt a fentiek figyelembevételére és lehetőség szerint az **ismert régészeti lelőhelyek vagy potenciális régészeti érdekű területek övezetében a földmunkával járó változtatások elkerülése**. Amennyiben a földmunkával járó beavatkozások elkerülhetetlenek, abban az esetben számolni kell az itt található **régészeti emlékek** jogszabályban

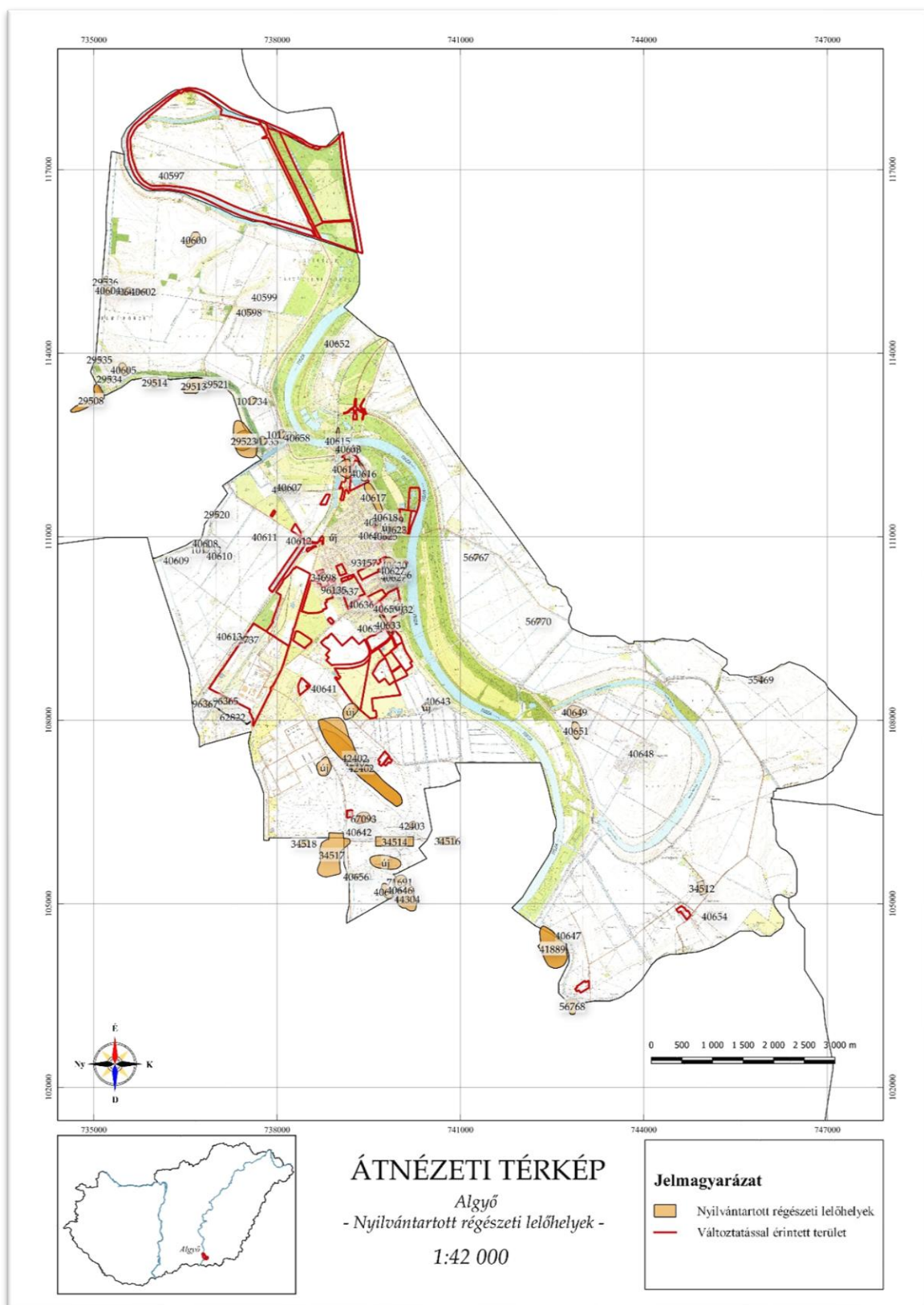
meghatározott **megóvásának formájáról**, azaz a **megelőző feltárásról**. Ez esetben ennek többlet idő és költség vonzatai a beruházót terhelik.

Ezek mellett felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ismert régészeti lelőhelyek jelenleg azonosított kiterjedésének tágabb környékét nem csak az egykori magasparton, hanem attól távolabbra fekvő részeken is érdemes **régészeti érdekű** területnek tekinteni, hiszen fokozottan **magas** annak a **kockázata**, hogy közelében lelőhelybővüléssel járó örökségi elemek (pl.: felszíni nyomok alapján nem azonosítható temetők) vagy leletek kerülhetnek elő a későbbiekben.

További kutatási módszerek (műszeres lelőhely és leletfelderítés, próbafeltárás, előzetes régészeti dokumentáció) tovább minimalizálhatják a tervezett változtatások elvégzése során felmerülő örökségvédelmi kockázatokat. A korábbi évtizedekben és a jelenleg elvégzett értékvizsgálatok nem alkalmasok arra, hogy a kevés felszíni nyomot hagyó lelőhelyek (pl.: temetkezések) előkerüljenek.

Javasolt a település Önkormányzatának megfontolni egy a település kül-, és belterületére vonatkozó teljes körű lelőhely felderítő és értékvizsgálati felmérés elvégzését, melybe beletartoznak a korábbról megismert örökségi elemek revíziói és az eddig nem vizsgált területek felmérései egyaránt. Ezzel jelentős mértékben csökkenthetővé válnának a beruházások során vállalt örökségvédelmi kockázati tényezők.

A település Önkormányzatának a fent leírt, a régészeti emlékek megmentését szolgáló előírások hasznát is jelentenek, hiszen a saját lakóhelyük múltját az eddiginél jobban csak a régészeti feltárások segítségével ismerhetik meg. Egy-egy előkerülő, jelentősebb lelet, vagy objektum bemutatása általában helyben is megvalósítható, melynek megfelelő hasznosításával a térség idegenforgalmi vonzereje növelhető.

27. kép: A tervezett változtatásokkal érintett területek és az ismert régészeti lelőhely elhelyezkedése.

Vonatkozó aktuális jogszabályok:

- 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről (Kötv.)
- 68/2018. (IV.9.) Kormányrendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról (Korm. Rendelet)

Felhasznált források:

- Felhasznált adattári adatok:

- Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály, Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztálya, közhiteles lelőhely nyilvántartás

- Felhasznált térképészeti adatok:

- EOVI 1:10 000 topográfiai alaptérkép; 27-141, 27-142, 27-143, 27-144, 27-321, 27-322, 27-323, 27-324, 27-342, 27-411, 27-413, 27-431 térképlapok

- Felhasznált szakirodalmi adatok:

Magyarország kistájainak katasztere. Szerk.: Marosi S. – Somogyi S., Budapest, 1990.

Bende Livia: Szkíta kori temető Algyőn. RKM 2001

Kőhegyi Mihály–Vörös Gabriella: 3–4. századi temető és 4–5. századi település Szeged–Algyőn. A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, 1989/90-1. (Szeged, 1992)

Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987.

Kürti Béla: Honfoglalás Kori Magyar Temető Szeged – Algyőn. (Előzetes beszámoló*).
A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1978-79/1

D. Matuz Edit: A Szeged-Algyő 258. kútkörzet területén feltárt preszkíta temető. A
Móra Ferenc Múzeum Évkönyve: Studia Archaeologica 6. (Szeged, 2000)

Sóskuti Kornél: Szarmata településleletek egy gázszállító vezeték Csongrád megyei
szakaszáról, Pusztaszertől Algyőig. Pusztaszertől Algyőig. MFMÉ. MonumArch II
(2010) 149-170.

Nyilatkozat

Alulírott Sóskuti Kornél, örökségvédelmi szakértő (nyilvántartási szám: 20/2011) ezúton nyilatkozom arról, hogy Algyő nagyközség településrendezési tervéhez 2025-ben készített örökségvédelmi hatástanulmányban szereplő adatok a valóságnak megfelelnek, a javasolt régészeti megoldások megfelelnek az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, továbbá, hogy a tanulmány elkészítésére jogosultsággal rendelkezem.

Szeged,

2025. április 23.

Sóskuti Kornél

régész – örökségvédelmi szakértő

1. Melléklet (az értékleltárban szereplő lelőhelyek és főbb adatai)

A település közigazgatási határában található nyilvántartott lelőhelyek:

Lelőhely név	M43 út "I. fázis" nyomvonalának 1. lelőhelye		
Nyilvántartási szám	34512	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	1
Lelőhely névváltozata	Algyő T-01, M43 Algyő T-01		
Lelőhely elhelyezkedése	A település külterületének a Tiszától K-re eső részén az M43 autópálya Rákóczi-letelepi lehajtójában és annak környezetében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01576/19, 01576/7, 01576/44, 01576/46, 01576/48, 01576/50, 01576/45, 01576/47, 01576/49, 01576/51, 01576/54		
Lelőhely jellege	őskori és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2001), ásatás (2008)		
Megjegyzés	Az autópálya nyomvonallal érintett lelőhelyrész feltárássra került. A lelőhely valós kiterjedése a nyilvántartásban szereplő téglalaptól eltér, a kutatási terület kontúrja került poligonálásra. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	M43 út "I. fázis" nyomvonalának 15. lelőhelye		
Nyilvántartási szám	34514	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	3
Lelőhely névváltozata	Algyő, külterület, Megelőző feltárás III., Algyő-11, Algyő-57, Csirok Mátyás földje, Csirok Mátyás földje, M43 1/11, M43 1/15., M43 15. lh., M43 út "I. fázis" nyomvonalának 15. lelőhelye		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, a mai M43 autópálya nyomvonalán helyezkedik el a nagy kiterjedésű lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01852/68, 01852/44, 01864, 01852/83, 01852/84, 01852/20, 01856/3, 01852/6, 01856/5, 01856/2, 01856/1, 01879/52, 01869, 01863/1, 01863/2, 01852/95, 01852/96, 01858/29, 01867/1, 01867/2, 01879/134, 01879/135, 01879/138, 01879/140, 01879/60, 01879/61, 01879/62, 01879/63, 01879/64, 01879/66, 01879/67, 01879/68, 01879/71		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata), késő középkori és újkori településnyomok, valamint szarmata és népvándorlás kori (késő avar) temetők		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2001, 2007), ásatás (2008, 2009), régészeti megfigyelés (2022)		
Megjegyzés	Az autópálya nyomvonallal érintett lelőhelyrész feltárássra került. A lelőhely valós kiterjedése a nyilvántartásban szereplő téglalaptól eltér, a kutatási terület kontúrja került poligonálásra. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Volt barakktábor		
Nyilvántartási szám	34698	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	7
Lelőhely névváltozata	Algyő-14, Algyő-49, Barakktábor, Bartók B. u., V. barakktábor, Volt barakktábor		
Lelőhely elhelyezkedése	A település		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1771/58, 1771/61, 1771/57, 1771/51, 1771/62, 1771/54, 1771/55, 1771/63, 1771/52, 1771/50, 1771/56, 1771/53, 1771/59, 1771/48, 1771/38		
Lelőhely jellege	őskori (vaskori, szkíta) temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2008), ásatás (1968, 2000, 2001), helyszíni szemle (1978), adatgyűjtés (2014)		
Megjegyzés	A lelőhely részben feltárássra került. A temetőhöz kapcsolódó település a lelőhely tágabb környezetében helyezkedhet el, ennek pontos helye jelenleg nem ismert. Lehetséges, hogy a közelben található, Bölcsöde lelőhelyen található (nyilvántartási szám: 96135).		

Lelőhely név	Atka		
Nyilvántartási szám	40597	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	8
Lelőhely névváltozata	Algyő-1, Hmvh-Sziget, Hódmezővásárhely-Sziget		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, az Atkai-Holt Tisza meanderének belső ívében található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01372/1		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor, bodrogkeresztúri kultúra) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján a lelőhely kiterjedése nagyobb lehet. A jelenlegi poligonja a lelőhely előkerülési pontját jelöli mindösszesen. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Gyevi-fok I.		
Nyilvántartási szám	40598	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	9
Lelőhely névváltozata	Algyő-17, Algyő-2, Algyő-25, Gyevi-fok I., Irma-major - Gyevi-fok, Sövényháza		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Gyevi-fok határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01265/28		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor, bádeni kultúra; kora bronzkor); római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1970, 1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján a lelőhely kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Gyevi fok II.		
Nyilvántartási szám	40599	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	10
Lelőhely névváltozata	Algyő-17, Algyő-28, Algyő-3, Gyevi fok II., Irma-major - Gyevi-fok, Sövényháza		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Gyevi-fok határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01346/46		
Lelőhely jellege	Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján a lelőhely kiterjedése nagyobb lehet. A jelenlegi poligonja a lelőhely előkerülési pontját jelöli mindösszesen, a pontos kiterjedése nem ismert. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Vártó I.		
Nyilvántartási szám	40600	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	11
Lelőhely névváltozata	Algyő-25, Algyő-3, Algyő-4, Vártó-II.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, az Atkai-Holt-Tisza medrétől D-re, a Vártó határrészben egy kiemelkedő terepfelszínen helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01335/18, 01335/19, 01335/20, 01335/21		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor, bádeni kultúra)		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1981, 1983, 1985)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Vártó II.		
Nyilvántartási szám	40602	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	12
Lelőhely névváltozata	Algyő-24, Algyő-4, Algyő-5, Sövényháza, Vártó - I.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra egy enyhén tagolt, korabeli folyó magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01297/43, 01297/44, 01297/45		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor, bádeni kultúra; késő bronzkor); római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1981, 1985)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40602, 40603, 40604, 29536). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Vártó III.		
Nyilvántartási szám	40603	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	13
Lelőhely névváltozata	Algyő-24, Algyő-5, Algyő-6, Sövényháza, Vártó III.		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra egy enyhén tagolt, korabeli folyó magasparton helyezkedik el a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01297/43, 01297/44, 01297/45, 01297/42
Lelőhely jellege	őskori; római kori (szarmata); Árpád-kori és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1985), adatgyűjtés (2017)
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40602, 40603, 40604, 29536). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Vártó IV		
Nyilvántartási szám	40604	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	14
Lelőhely névváltozata	Algyő-24, Algyő-27, Algyő-7, Vártó I.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra egy enyhén tagolt, korabeli folyó magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01305, 01297/43, 01297/44, 01297/45, 01297/42, 01297/41, 01297/40, 0169/1		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor, bádai kultúra) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1985), régészeti megfigyelés (2023)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40602, 40603, 40604, 29536). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Küvestöltés		
Nyilvántartási szám	40605	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	15
Lelőhely névváltozata	Algyő-16, Algyő-26, Algyő-31, Küvestöltéstől É-ra		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra, a Nádastó-Nagyszéki-főcsatorna szögletében egy magasparton helyezkedik el a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01303, 01298, 01302, 01301/14, 01301/3, 01301/13, 01301/12, 01301/11, 01301/10
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra); római kori (szarmata); népvándorlás kori (gepida); Árpád-kori és késő középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1985), régészeti megfigyelés (2023)
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozik (nyilvántartási szám: 40605, 29534, 29535, 29508, 29512, 29505). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Küvestöltés, homokbánya		
Nyilvántartási szám	40606	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	16
Lelőhely névváltozata	Algyő-1, Algyő-17, Algyő-23, Küvestöltés - homokbánya környéke, Küvestöltés, homokbánya		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, egy magasparttal tagolt terepfelületen helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01234/6, 01236, 01235, 01234/17		
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; késő bronzkor), római kor (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1981)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozik (nyilvántartási szám: 40606, 40607). Jelenleg területét erdő borítja így terepi kutatása nem lehetséges.		

Lelőhely név	Küvestöltés, Vidács Antal földje		
Nyilvántartási szám	40607	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	17
Lelőhely névváltozata	Algyő-18, Algyő-2, Algyő-23, Küvestöltés - homokbánya környéke		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, egy magasparttal tagolt terepfelületen helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01251/1		

Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra), római kori (szarmata) és középkori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1981)
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozik (nyilvántartási szám: 40606, 40607). Jelenleg tágabb környezetét erdő borítja így terepi kutatása nem lehetséges.

Lelőhely név	Békás I.		
Nyilvántartási szám	40608	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	18
Lelőhely névváltozata	Algyő-19, Algyő-26, Algyő-9		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01201/22, 01201/23, 01201/24		
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; vaskori, szkíta) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Békás II.		
Nyilvántartási szám	40609	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	19
Lelőhely névváltozata	Algyő-10, Algyő-20, Algyő-27		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01201/36, 01201/37		
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; bronzkori) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett	terepbejárás (1982)		

tevékenység és ideje	
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.

Lelőhely név	Békás III.		
Nyilvántartási szám	40610	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	20
Lelőhely névváltozata	Algyő-11, Algyő-21, Algyő-28		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01201/23, 01201/24		
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Békás IV.		
Nyilvántartási szám	40611	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	21
Lelőhely névváltozata	Algyő-15, Algyő-22		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01204/9		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Vasútállomás		
Nyilvántartási szám	40612	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	22
Lelőhely névváltozata	Algyő-13, Algyő-23, Algyő-29, Békás - IV		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrész K-i részén, a vasútállomás közelében, attól Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01215/3, 01207/38		
Lelőhely jellege	újkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Gombos-tanya		
Nyilvántartási szám	40613	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	23
Lelőhely névváltozata	Algyő-16, Algyő-24, Algyő-30		
Lelőhely elhelyezkedése	A Baktói-Fekete-földek K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01925/32		
Lelőhely jellege	őskori, Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	A vasúti töltés és a vásárhelyi út között		
Nyilvántartási szám	40614	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	24
Lelőhely névváltozata	A belterületől É-ra, Algyő-26, Algyő-32, ERD 3., Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Tiszától D-re a 47-es út nyomvonalán helyezkedik el a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01430/5, 01430/6, 01430/7, 01430/8, 01430/9, 01430/11, 01430/13, 01430/1, 01430/3, 01436/1, 01430/12, 01732/11, 01430/2, 01732/10
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkor, gávai kultúra), római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 2017, 2022), régészeti megfigyelés (2018)
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott. A vizsgálatokat megnehezíti a terület beépítettsége és az erdővel való fedettsége. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (40614, 40616, 40617, 40618, 40619, 40620, 40623, 40625).

Lelőhely név	Vasúti híd		
Nyilvántartási szám	40615	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	25
Lelőhely névváltozata	Tisza-ártér a vasúti híd mellett, Algyő-1, Algyő-27		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely a modern tiszai vasúti hidat jelenti.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01426, 01419/1, 01211/3		
Lelőhely jellege	késő középkori és újkori településnyomok, valamint ismeretlen korú temetkezés		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982), régészeti megfigyelés (2018)		
Megjegyzés	A lelőhely poligonja tévesen teszi védetté a teljes vasúti hidat, hiszen az modern kori. A pillérek tövében apadáskor látható fa cölöpök az építkezésből megmaradt emlékek, nem középkoriak. A D-i hídfőnél az ártérben találhatóak régészeti leletek a lelőhely valójában ezen a területen található. A lelőhely felülvizsgálata erősen ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40614, 40616, 40617, 40618, 40619, 40620, 40623, 40625).		

Lelőhely név	Berek		
Nyilvántartási szám	40616	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	26
Lelőhely névváltozata	A 47.sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés között elterülő terület, Algyő-16, Algyő-28, Algyő-33, Győ		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Tisza gátjának tövében, a hídtól K-re lévő területen helyezkedik el a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01732/2, 01732/3, 01732/4, 01732/5, 01732/6, 01732/7, 01732/8, 01732/9, 01731, 01732/11
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; késő bronzkor, gávai kultúra, csorva-csoport) és Árpád-kori településnyomok, valamint ismeretlen korú csontvázas temető
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982)
Megjegyzés	A lelőhely egy része elpusztult egy anyagkitermelő hely művelése során. Kiterjedése nagyobb lehet, a gát túloldalán is folytatódhat. A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehetett. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40614, 40616, 40617, 40618, 40619, 40620, 40623, 40625).

Lelőhely név	Berek u. kertek alja		
Nyilvántartási szám	40617	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	27
Lelőhely névváltozata	A 47. sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés közti terület, Algyő-16, Algyő-29, Algyő-34, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében hosszan elnyúlóan, a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01731, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 135, 118/5, 119/3, 119/2, 119/1, 118/7, 118/6, 118/4, 118/3, 118/9, 119/4, 125/2, 125/1, 133/4, 133/3, 133/2, 133/1, 134/2, 134/1, 136		
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; rézkor, tiszapolgári kultúra; bronzkor, csorvai-csoport); római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok, valamint közelebbről pontosan nem meghatározható, régészeti korú temetkezések		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982), régészeti megfigyelés (2015)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Az ártérben, a gát alatt és a beépített területen is tovább folytatódhat. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott, bár a terület fedettsége miatt ez jelenleg nem megoldható. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40616, 40617, 40618, 40619, 40620, 40623, 40625).		

Lelőhely név	Kastélykert		
Nyilvántartási szám	40618	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	28
Lelőhely névváltozata	A 47. sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés közötti terület, Algyő-16, Algyő-30, Algyő-37, Győ, Győ, Nyírfu u. 9., Nyírfu u.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében hosszan elnyúlóan, a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01731, 97/1, 95/4, 95/5, 96/1, 95/1, 97/2, 96/2, 97/3		
Lelőhely jellege	őskori (bronzkor, csorvai csoport); római kori (szarmata), népvándorláskori (avar) településnyomok és szórványos Árpád-kori leletek		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2025)		
Megjegyzés	A rendezési tervhez kapcsolódóan elvégzett terepbejárás alkalmával a növényzet miatt a lelőhely térségében lévő, mezőgazdasági művelés alatt álló felületek átvizsgálása csak részletekben történhetett meg. Ez alapján is látható, hogy a korlátozott látási viszonyok között intenzív leletanyag szóródás volt tapasztalható viszonylag nagyobb területen, azaz a lelőhely a korábbi elképzeléseknek megfelelően jóval nagyobb kiterjedésű. A településnyomok a korabeli Tisza magaspartján végig megfigyelhetők.		

Lelőhely név	Terhes Ede földje		
Nyilvántartási szám	40619	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	29
Lelőhely névváltozata	A 47.sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés között elterülő terület, Algyő-16, Algyő-31, Algyő-36, Győ, Terhes Ede földje		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01731, 95/1, 94		
Lelőhely jellege	őskori (bronzkor) és római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A településrendezési tervhez kapcsolódóan elvégzett terepbejárások alapján a lelőhelyet magában foglalja a Kastélykert (nyilvántartási szám: 40618) lelőhely.		

Lelőhely név	Nyírfu u. előtti földek
--------------	--------------------------------

Nyilvántartási szám	40620	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	30
Lelőhely névváltozata	A 47. sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés közti terület, Algyő-16, Algyő-32, Algyő-38, Nyírfu u.10, Nyírfu u. előtti földek, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	99/1, 100/2, 100/3		
Lelőhely jellege	őskori (bronzkor, csorvai csoport) és római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A településrendezési tervhez kapcsolódóan elvégzett terepbejárások alapján a lelőhelyet magában foglalja a Kastélykert (nyilvántartási szám: 40618) lelőhely.		

Lelőhely név	Komplejáró I.		
Nyilvántartási szám	40623	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	31
Lelőhely névváltozata	A 47. sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés közötti terület, Algyő-16, Algyő-34, Algyő-39, Pálinkafőzde, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	69, 01731, 93/3, 93/5, 70		
Lelőhely jellege	őskori (bronzkor, csorva csoport); római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), ásatás (2010)		
Megjegyzés	A településrendezési tervhez kapcsolódóan elvégzett terepbejárások alapján a lelőhelyet magában foglalja a Kastélykert (nyilvántartási szám: 40618) lelőhely.		

Lelőhely név	Komplejáró II.		
Nyilvántartási szám	40625	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	32
Lelőhely névváltozata	A 47. sz. közút, a Berek u., a Komp u. és a Tisza-töltés közötti terület, Algyő-16, Algyő-35, Algyő-40, Győ		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén és a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	73, 74, 75, 76, 78, 77/3, 77/2, 77/1, 83, 84, 85, 72
Lelőhely jellege	őskori (rézkor; késő bronzkor, csorva-csoport); római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)
Megjegyzés	A településrendezési tervhez kapcsolódóan elvégzett terepbejárások alapján a lelőhelyet magában foglalja a Kastélykert (nyilvántartási szám: 40618) lelőhely.

Lelőhely név	Szent Anna templom		
Nyilvántartási szám	40626	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	33
Lelőhely névváltozata	A templom környéke, Algyő-39, Algyő-5, Győ, Győ, Sz István tér 5., Szent István tér 5., Szt Anna templom		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének D-i részén helyezkedik el a templom.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	3		
Lelőhely jellege	középkori templom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A templom környezetében helyezkedhet el a középkori településmag. A jelenlegi lelőhelypoligon a templom egészét sem védi, a módosítása szükséges.		

Lelőhely név	Lele Lajos kertje		
Nyilvántartási szám	40627	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	34
Lelőhely névváltozata	A templom környéke, Algyő-41, Algyő-5, Algyő-II., Tüskevár u. 3., Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének D-i részén, az egykori Tisza magaspártján helyezkedik el a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1-17, 20-21, 623/1-3, 968-973, 980-993, 995-1000/1-3, 1001/1-2, 1002/1-2, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010/1, 1010/3-5, 1011, 1013-19, 1127
Lelőhely jellege	Árpád-kori, késő középkori és törökkori településnyomok, valamint római kori (szarmata) temetkezések
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2020), ásatás (1905), helyszíni szemle (2020)
Megjegyzés	A mai Templomdomb környezetében, jelenlegi értékfelmérés részeként végzett helyszíni szemle során a Kastélykert u. 40. környékén római kori, Árpád-kori és középkori leletek kerültek elő. Ezen szórványos és régészeti szempontból kutatható felületeken tapasztaltak alapján a terület régészeti érintettsége jelenlegi körvonalakon kívül is intenzív lehet. Ezt megerősítik a családi házas környék kisebb építkezései során előkerülő véletlenszerű bejelentések (többek Görbe u. 4. sz. építkezésének régészeti helyszíni szemléje során előkerülő római kori, szarmata és Árpád-kori leletek) melynek eredményeként a 40627-es lelőhely kisebb módosítása történt 2020 során. Ezek és a jelenlegi megfigyelések alapján a 40627 lelőhely északi irányba bővül. Szakirodalmi adatgyűjtés alapján (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 59 (8. sz. lh)) a Görbe u. 12. szám alatt (Egykor Kígyó utca, Pál Antal kertje,) 1909-ben a múzeum egy halomsíros kultúrába sorolható korongos végű bronzcsákányt vásárolt Pál Antalnétól. A lelet a kertjükben került elő. Ezek alapján a 40627 lelőhely nyugati irányba szintén bővíthető, hiszen az előkerülési hely jól azonosítható. A 40626, 40627, 40629, 40630 lelőhelyek szoros településtörténeti összefüggése indokolja 40627, Lele Lajos kertje lelőhely északkeleti irányú bővítését, a meglévő lelőhelyek kiterjedésének megtartásával. Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.

Lelőhely név	Plébániakert		
Nyilvántartási szám	40629	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	35
Lelőhely névváltozata	A templom környéke, Algyő-40, Algyő-5, Algyő-74, Algyő-75, Algyő-I., Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületén a plébánia kertjében és annak tágabb környezetében található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	991		
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkor), Árpád-kori, késő középkori és törökkori településnyomok, valamint római kori (szarmata) temető		
A lelőhelyen végzett	terepbejárás (1983), ásatás (1907)		

tevékenység és ideje	
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.

Lelőhely név	A kasznári lak kertje		
Nyilvántartási szám	40630	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	36
Lelőhely névváltozata	A templom környéke, Algyő-38, Algyő-5, Iskola		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének D-i részén és a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	9, 10		
Lelőhely jellege	kolostor, középkori szórványlelet		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.		

Lelőhely név	Földműves Szövetkezet telke		
Nyilvántartási szám	40631	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	37
Lelőhely névváltozata	Földműves Szövetkezet Székháza, Vásárhelyi út 4., Vásárhelyi út 5., Vásárhelyi út 4-5., Algyő-12, Algyő-42		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének K-i részén a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	619, 620		
Lelőhely jellege	népvándorlás kori (avar) temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), helyszíni szemle (1947)		
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges. A temető kiterjedése nagyobb lehet, illetve a közelben helyezkedhet el az avar település is.		

Lelőhely név	A község D-i része I.		
Nyilvántartási szám	40632	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	38
Lelőhely névváltozata	A községtől D-re, a töltés mellett, Algyő-34, Algyő-41, Algyő-44, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének DK-i részén a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 01729, 1314, 1280, 1314, 1313, 1312, 1311, 1277, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1278/2, 1279/1, 1279/2, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1250/2, 1251/2, 1252/2, 1253, 1254, 1274, 1275		
Lelőhely jellege	Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A településrendezési terv készítéséhez kapcsolódó terepbejárás során a korlátozott kutathatósági lehetőségek ellenére is jelentősen növekedett a lelőhely kiterjedése.		

Lelőhely név	A község D-i része II.		
Nyilvántartási szám	40633	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	39
Lelőhely névváltozata	A községtől D-re I., Algyő-35, Algyő-42, Algyő-45, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének DK-i részén a Tisza töltésének környezetében a valamikori Tisza-magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1401, 1402, 1403, 1400/1, 1400/3, 1400/4, 1400/5, 1406/1, 1409, 1410, 1412, 1413, 1429, 1426, 1424, 1422, 1419, 1432, 1430, 1433, 01729, 1385, 1400/6, 1400/7		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata), Árpád-kori, középkori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), régészeti megfigyelés (2011)		
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.		

Lelőhely név	A község D-i része III.		
Nyilvántartási szám	40634	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	40
Lelőhely névváltozata	A községtől D-re II., Algyő-36, Algyő-43, Algyő-46, Győ		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének D-i részén a mai temető területén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1471		
Lelőhely jellege	őskori és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), helyszíni szemle (1978)		
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület használata miatt nem lehetséges.		

Lelőhely név	Szennyvíztelep		
Nyilvántartási szám	40636	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	41
Lelőhely névváltozata	Algyő-47		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületén a Kastélykert utcában helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1582, 1585		
Lelőhely jellege	középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), helyszíni szemle (1980)		
Megjegyzés	Kiterjedése jelentősen növekedhet, a pontos lehatárolása a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.		

Lelőhely név	Barakktábor		
Nyilvántartási szám	40637	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	42
Lelőhely névváltozata	Algyő-44, Algyő-48		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületére, a Fazekas utcába került lokalizálásra a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1692
Lelőhely jellege	őskori településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)
Megjegyzés	A lelőhely valós kiterjedése nagyobb lehet. Pontos felmérésre a terület beépítettsége miatt nem lehetséges.

Lelőhely név	Az 5-6. tankállomás közti árok		
Nyilvántartási szám	40641	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	46
Lelőhely névváltozata	5-6. tankállomás között, Algyő-19, Algyő-53		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra, földgázteleptől ÉK-re helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01837/2		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983), helyszíni szemle (1973)		
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	M43 1/15		
Nyilvántartási szám	40642	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	47
Lelőhely névváltozata	7. sz. termálkút, Algyő - 15, Algyő - 54		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az M43-as autópálya nyomvonalától É-ra, a Pörös-ér magaspartján helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01852/52, 01852/53, 01852/54, 01852/56, 01852/55		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) telep és temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2007), ásatás (1970)		

Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet.		
------------	--	--	--

Lelőhely név	Tisza-kanyar		
Nyilvántartási szám	40643	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	48
Lelőhely névváltozata	Algyő - 56		
Lelőhely elhelyezkedése	A településtől D-re, a Tisza töltésétől Ny-ra helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01784/5		
Lelőhely jellege	őskori (rézkor) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet.		

Lelőhely név	Völgyér I.		
Nyilvántartási szám	40645	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	49
Lelőhely névváltozata	Algyő - 37., Algyő - 45-52., Algyő - 58-65. lh., Algyő - 58-69., M43 1/37		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az Ásványhát határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01875/26, 01875/27, 01875/28		
Lelőhely jellege	őskori (rézkori, bádeni kultúra, bronzkor, csorva-csoport, halomsíros kultúra), római kori (szarmata), népvándorlás kori (avar), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2007, 2010)		
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Összetartozhat a környezetében lévő lelőhelyekkel (nyilvántartási szám: 40645, 40646, 71691, 44304, 44285).		

Lelőhely név	Völgyér II.		
Nyilvántartási szám	40646	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	50
Lelőhely névváltozata	Algyő - 38, Algyő - 53, Algyő - 6, Algyő - 66. lh., M43 1/38.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az Ásványhát határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01875/25, 01875/26		
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkor) településnyomok és szórványos szarmata és avar leletek		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2007)		
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Összetartozhat a környezetében lévő lelőhelyekkel (nyilvántartási szám: 40645, 40646, 71691, 44304, 44285).		

Lelőhely név	Porgány - ér I.		
Nyilvántartási szám	40647	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	51
Lelőhely névváltozata	Algyő - 54., Algyő - 67., M43 1/42		
Lelőhely elhelyezkedése	A Tiszától K-re, az M43 autópályától D-re található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01549/14		
Lelőhely jellege	ismeretlen korú emléket		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A lelőhely hitelesítése terepi értékfelmérés elvégzésével ajánlott, kora, pontos kiterjedése ismeretlen.		

Lelőhely név	Nagyfa I.		
Nyilvántartási szám	40648	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	52
Lelőhely névváltozata	Algyő - 4., Algyő - 69., Nagyfa II.		

Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely a Nagyfai-Holt-Tisza kanyarulatának belső ívében található.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01624/3
Lelőhely jellege	bronzkori tokosbalta lelet
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)
Megjegyzés	A Pallavichini birtokon történt építkezés során előkerült lelet minden bizonnyal egy bronzkori településhez köthető. Ennek pontos elhelyezkedése, kiterjedése jelenleg nem ismert. Az új börtönépület építése során régészeti jelenségek nem kerültek elő, mindösszesen néhány szórvány kerámiatöredék jelölte, hogy a közelben egy település helyezkedhet el. Terepi értékfelmérésen alapuló vizsgálatának elvégzése ajánlott.

Lelőhely név	Nagyfa II.		
Nyilvántartási szám	40649	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	53
Lelőhely névváltozata	Algyő - 2, Algyő - 55, Algyő - 70., Fark, Nagyfa I.		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely a Nagyfai-Holt-Tisza kanyarulatának belső ívében található.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01640, 01641, 01642		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Nagyfa III.		
Nyilvántartási szám	40651	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	54
Lelőhely névváltozata	Algyő - 39., Algyő - 56., Algyő - 71.		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely a Nagyfai-Holt-Tisza kanyarulatának belső ívében található.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01640, 01641, 01642, 01651, 01658		

Lelőhely jellege	őskori (rézkori, bodrogkeresztúri, bádeni kultúra, késő bronzkor, csorva-csoport) településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)
Megjegyzés	-

Lelőhely név	Sártó		
Nyilvántartási szám	40652	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	55
Lelőhely névváltozata	Algyő - 33, Algyő - 35, Algyő - 72		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől É-ra, a Tiszától K-re, a vasúti sínek és a Tisza gátja közti területen helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01415/1, 01416		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékvizsgáláson alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Tiszapart		
Nyilvántartási szám	40653	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	56
Lelőhely névváltozata	Algyő-3, Algyő-78, Kastélykert		
Lelőhely elhelyezkedése	A 47 sz út Tisza hídjától Ny-ra az ártéren elhelyezkedő lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01427		
Lelőhely jellege	szórványos bronzkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás		
Megjegyzés	A Tisza árterében elhelyezkedő lelőhely minden bizonnyal egy nagyobb kiterjedésű településnyom emléke lehet. Terepi értékvizsgáláson alapuló		

	felülvizsgálata ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40614, 40615, 40653).
--	---

Lelőhely név	Porgány-ér II.		
Nyilvántartási szám	40654	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	57
Lelőhely névváltozata	Algyő - 6, Algyő - 80, M43 1/41		
Lelőhely elhelyezkedése	A Tiszától K-re, az M43 autópályától D-re, Rákóczitelep mellett helyezkedik el a szórványos jellegű lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01541/20, 01541/32		
Lelőhely jellege	szórványos őskori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Déli út mellett		
Nyilvántartási szám	40656	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	59
Lelőhely névváltozata	Algyő - 21		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, a Tápé-Algyő közti műúttól K-re, az M43 autópályától D-re került elő a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01877/1, 01877/10, 01877/12, 01877/3, 02021/4, 02021/2, 02021/14		
Lelőhely jellege	kelta temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1977)		
Megjegyzés	A földmunkák során előkerült leletek egy nagyobb kiterjedésű lelőhelyhez tartozhatnak. Ennek pontos lehatárolása terepi értékfelmérésen alapuló kutatás elvégzésével ajánlott.		

Lelőhely név	Tisza-ártér a vasúti hídtól Ny-ra		
Nyilvántartási szám	40658	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	60
Lelőhely névváltozata	Algyő - 40		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a vasúti hídtól Ny-ra, a Tisza árterében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01405, 01403/2, 01408/2		
Lelőhely jellege	szkíta temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1984)		
Megjegyzés	A leletegyütttest a Tisza mosta ki az ártérben. Egy nagyobb kiterjedésű lelőhely részét képezheti, melynek jelentős része az ártérben lehet. A lelőhelyet a Tisza romboló hatása folyamatosan pusztíthatja.		

Lelőhely név	Boróka u. 1.		
Nyilvántartási szám	40659	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	61
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének D-i részén a Boróka utca 1. szám alatt és annak tágabb környezetében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1341/3		
Lelőhely jellege	avar temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	helyszíni szemle (1990)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott, de a terület jelenlegi beépítettsége miatt megfelelően nem lehetséges.		

Lelőhely név	Távvezetékindító állomás, MOL 1. lh.		
Nyilvántartási szám	42402	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	63
Lelőhely névváltozata	Algyő - I. szakasz, Távfűtőindító-állomás, MOL 1., Algyő-Szőreg 1-I.lh., Algyő-Távvezetékindító-állomás, MOL 1. lelőhely, SZGT-3-as kút		

Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől DNy-ra a gázteleptől K-re elhelyezkedő, hosszan elnyúló, nagy kiterjedésű lelőhely.
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01851, 01853/40, 01853/4, 01850/58, 01850/102, 01850/103, 01853/48, 01853/49, 01853/50, 01853/51, 01853/52, 01853/53, 01853/55, 01853/56, 01853/57, 01853/58, 01853/59, 01853/61, 01855/24, 01855/32, 01855/33, 01855/35, 01855/36, 01855/37, 01855/38, 01855/39, 01855/40, 01855/42, 01855/43, 01855/44, 01855/46, 01850/26, 01855/22, 01855/48, 01855/41, 01855/31, 01855/16, 01855/15, 01854, 01855/45, 01850/82, 01853/34, 01853/15, 01853/14, 01850/27, 01850/48, 01853/30, 01853/5, 01855/19, 01855/20, 01855/21, 01855/6, 01850/76, 01850/20, 01853/46, 01853/43, 01853/37, 01850/56, 01850/55, 01850/57, 01853/44, 01853/33, 01850/107, 01850/108, 01850/109, 01850/110, 01850/111, 01850/114, 01853/85, 01853/87, 01853/88, 01853/89, 01853/90, 01853/91, 01853/95
Lelőhely jellege	őskori (neolitikum, Körös-kultúra; vaskor, preszkíta, keleti Hallstatt-kultúra), római kori (szarmata), középkori településnyomok, valamint preszkíta, kelta, szarmata és honfoglalás kori temető
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1983, 2003, 2007), ásatás (1974, 1975, 1976, 2008, 2009), helyszíni szemle (1973), régészeti megfigyelés (2016)
Megjegyzés	A lelőhely jelenlegi kiterjedésének felmérése nem pontos, terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata során mérete növekedhet. Egy gázvezeték nyomvonalán a lelőhely egy része feltárássra került.

Lelőhely név	Péterlakától É-ra, MOL 2. lh.		
Nyilvántartási szám	42403	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	64
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az M43 autópályától É-ra, a Péterlaka határrész É-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01858/23, 01862/12, 01858/28		
Lelőhely jellege	őskori és római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2003, 2007)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Borsós-halom		
Nyilvántartási szám	56767	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	65
Lelőhely névváltozata	518. halom		
Lelőhely elhelyezkedése	A Tiszától K-re, a Farki-rét határrész É-i felében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01486/29		
Lelőhely jellege	közelebbről pontosan nem meghatározható, régészeti korú halomsír		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	adatgyűjtés (1938, 2001)		
Megjegyzés	A halomsír igazolásához további feltárások elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Pörös-ér		
Nyilvántartási szám	62822	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	68
Lelőhely névváltozata	MOL Stratégiai Gáztározó CSMD 18. lelőhely		
Lelőhely elhelyezkedése	A Baktói-Fekete-földek K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01896/5, 01896/78, 01895, 01896/86, 01900/25, 01896/94		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2007), ásatás (2008)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 62822, 96365, 96367). A lelőhely azonosítására egy nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feltárás alkalmával került sor. A jelenleg nyilvántartott poligon a már feltárt lelőhelyrészt határolja, nem a település valós kiterjedését jelzi.		

Lelőhely név	Szeged-Tápé, Algyő külterület		
Nyilvántartási szám	67093	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	69
Lelőhely névváltozata	Biztonsági Gázt. IV. jelű nyomvonalszakasz, Szőreg 1 - SZBT-2, Szőreg-1 Biztonsági Földgáztároló 2007/3. lh.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az M43 autópályától É-ra, a Péterlaka határrész É-i részén, a Pörös-ér természetes vízfolyásának közelében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01852/26, 01852/89, 01852/85, 01852/82, 01852/79, 01852/80, 01852/40, 01852/39, 01852/25, 01852/100, 01852/99		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2007), ásatás (2008), régészeti megfigyelés (2008)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott. A lelőhely egy része feltárássra került.		

Lelőhely név	Völgyér III.		
Nyilvántartási szám	71691	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	70
Lelőhely névváltozata	Szőreg-1 Biztonsági Földgáztároló 2007/4. lh.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől D-re, az Ásványhát határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01875/25, 01875/26, 01875/8 Szeged: 02077, 02079/111		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2007)		
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Összetartozhat a környezetében lévő lelőhelyekkel (nyilvántartási szám: 40645, 40646, 71691, 44304, 44285).		

Lelőhely név	Gorzsa, Földvár		
Nyilvántartási szám	55469	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	71
Lelőhely névváltozata	217. lelőhely, 40. lelőhely		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől és a Tiszától K-re, a Hódmezővásárhelyhez tartozó Gorzsa határrész D-i területén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01517/27		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1979)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Terepi értékvizsgáláson alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Büdös-tó		
Nyilvántartási szám	29534	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	72
Lelőhely névváltozata	46.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra, a Nádasztó-Nagyszéki-főcsatorna szögletében egy magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01301/13		
Lelőhely jellege	őskori, római kori (szarmata), Árpád-kori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1994)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozik (nyilvántartási szám: 40605, 29534, 29535, 29508, 29512, 29505). Terepi értékvizsgáláson alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Györpölési-halom		
Nyilvántartási szám	56770	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	73
Lelőhely névváltozata	263. lh., 548. halom		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől és a Tiszától K-re a Farki-rét határrész K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01494		
Lelőhely jellege	közelebbről pontosan nem megahtározható, régészeti korú halomsír		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	adatgyűjtés (1938, 2001)		
Megjegyzés	A halom régészeti eredetének igazolásához további feltárások elvégzése szükséges.		

Lelőhely név	Szillér-Baktó-Fertő-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	92737	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	75
Lelőhely névváltozata	ERD 20.		
Lelőhely elhelyezkedése	A Baktói-Fekete-földek K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01913/2, 01910/11		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2017), régészeti megfigyelés (2018)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Szőlő utca 7.		
Nyilvántartási szám	93157	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	76
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületén a Szőlő utcában helyezkedik el a lelőhely.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	888, 830, 828, 829, 807, 889, 891, 886, 884, 887
Lelőhely jellege	újkori temető
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	ásatás (2017), régészeti megfigyelés (2021, 2023)
Megjegyzés	A lelőhely pontos lehatárolása a beépítettség miatt nem lehetséges.

Lelőhely név	Bölcsöde		
Nyilvántartási szám	96135	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	77
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületének Ny-i részén a mai bölcsöde helyén és annak tágabb térségében helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	1737, 1771/92, 1771/93, 1771/95, 1772/3, 1772/5, 1773/3, 1775/2, 1776, 1777/1, 1777/2, 1777/3		
Lelőhely jellege	őskori (vaskor) és Árpád-kori településnyomok, valamint ismeretlen korú temető		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2020), próbafeltárás (2020), régészeti bontómunka (2021), régészeti megfigyelés (2022)		
Megjegyzés	A lelőhely kiterjedése nagyobb lehet, a pontos lehatárolására a terület beépítettsége miatt nincsen lehetőség.		

Lelőhely név	Pörös-ér II.		
Nyilvántartási szám	96365	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	78
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A Baktói-Fekete-földek K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01748/75, 01748/76, 01755/1, 01900/10, 01900/16, 01900/17, 01900/18, 01900/19, 01900/24, 01900/28		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2019), régészeti megfigyelés (2022, 2024)		

Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 62822, 96365, 96367).		
------------	--	--	--

Lelőhely név	Pörös-ér III.		
Nyilvántartási szám	96367	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	79
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A Baktói-Fekete-földek K-i részén helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01902/1, 01902/6, 01903, 01904/1, 01913/1		
Lelőhely jellege	őskori és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2019), régészeti megfigyelés (2022)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott. A környezetében elhelyezkedő lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 62822, 96365, 96367).		

Lelőhely név	Algyői-főcsatorna		
Nyilvántartási szám	101732	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	80
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely az Algyői-főcsatorna és Tisza összefolyásának közelében, attól É-ra a folyó természetes magaspartján helyezkedik el.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01280, 01270, 01263, 01261, 01398/2		
Lelőhely jellege	Őskori, római kori (szarmata) és kora újkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2024)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Békás V.		
Nyilvántartási szám	101733	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	81
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől Ny-ra, a Békás határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01201/23, 01201/24, 01201/25, 01201/26		
Lelőhely jellege	késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2024)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Nagy-Tökös		
Nyilvántartási szám	101734	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	82
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely az Algyői-főcsatorna és Tisza összefolyásának közelében, attól É-ra a folyó természetes magaspártján helyezkedik el.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01265/13, 01265/12, 01265/11, 01265/10		
Lelőhely jellege	Őskori és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2024)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Nagy-Tökös II.		
Nyilvántartási szám	101735	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	83
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely az Algyői-főcsatorna és Tisza összefolyásának közelében, attól É-ra a folyó természetes magaspártján helyezkedik el.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01266, 01264/1, 01265/2, 01265/3		

Lelőhely jellege	Római kori (szarmata) településnyomok
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2024)
Megjegyzés	-

Lelőhely név	Farki-major, MOL 3.		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő településtől D-re, a Mol iparterület K-i határában, egy egykor vizenyős, mélyfekvésű terület DNy-i partján található.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01850/107, 01850/84, 01850/85, 01836, 01848, 01849, 01847/6, 01847/5, 01847/4, 01841, 01845, 01844, 01767/12, 01767/13, 01767/78, 01767/77, 01767/76, 01767/63		
Lelőhely jellege	Őskori, népvándorláskori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2025)		
Megjegyzés	-		

Lelőhely név	Tisza-kanyar, MOL 4.		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	
Lelőhely névváltozata	-		
Lelőhely elhelyezkedése	Algyő belterületétől D-re, a MOL iparterület K-i határában, egy egykor vizenyős, mélyfekvésű terület és a Tisza közti sík területen található a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01787, 01788, 01789/9, 01789/8, 01784/4, 01784/5		
Lelőhely jellege	Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2025)		
Megjegyzés	-		

Az értékleltár során nyilvántartásba vett, korábbi adatgyűjtésből azonosított vagy módosított lelőhelyek adatai:

Lelőhely név	Algyő, Magtár mögötti földek I-II.		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	-
Lelőhely névváltozata	Algyő-6-7 (Algyő és népe)		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő északi részén helyezkedik el a vasúti hídtól jobbra.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01714/1		
Lelőhely jellege	őskori (késő bronzkor, Gáva-kultúra), római kori (szarmata) és középkori településnyomok, valamint római kori (szarmata) temetkezés és kora újkori éremlelet		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	ásatás (1908) adatgyűjtés (2024)		
Megjegyzés	Szakirodalmi adatgyűjtés alapján (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 59 (6-7. sz. lh)) Magtár mögötti földek I-II. (1908-ban vasúti hídtól jobbra, a régi kompjáró közelében) a lelőhelyen szarmata hombár került elő. Szintén innen Tömörkény István hitelesítő ásatásából késő bronzkori (Gáva-kultúra) és középkori kerámialetek ismertek. Innen nem messze (7. lh) 38 ezüsből álló 17-18. sz.-i éremlelet került elő 1908-ban, faültetés közben. A lelőhely elhelyezkedése pontosan azonosítható, a közhiteles lelőhely nyilvántartásban eddig nem szerepelt.		

Lelőhely név	Algyő, Gonda Antal földje		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	-
Lelőhely névváltozata	Algyő-9 (Algyő és népe)		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő nyugati részén helyezkedik el a vasútállomás mellett, a Kosárfonó utca 44. sz. közelében.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	406-412, 414/1, 471		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) temetkezések		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	ásatás (1929) adatgyűjtés (2024)
Megjegyzés	Szakirodalmi adatgyűjtés alapján ismert és azonosított a lelőhely (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 59 (9. sz. lh)). Az algyői vasútállomástól nem messze, 1929-ben Móra Ferenc 3 szarmata sírt tárt fel. Ugyaninnen 1930-ban szórványos szarmata leleteket hozott be Gonda Antal a múzeumba. A lelőhely ma a Kosárfonó u. 44 sz alatt található. A lelőhely elhelyezkedése pontosan azonosítható, a közhiteles lelőhely nyilvántartásban eddig nem szerepelt.

Lelőhely név	Algyő, Herczeg Józsefné tanyája		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	-
Lelőhely névváltozata	Algyő-10 (Algyő és népe)		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő déli részén helyezkedik el az olajállomás területén.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01880/5, 01884/5-6, 01884/20-21		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) településnyom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	adatgyűjtés (2024)		
Megjegyzés	Szakirodalmi adatgyűjtés alapján ismert és azonosított a lelőhely (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 59 (10. sz. lh)). Herczeg Józsefné tanyájáról egy szarmata tálka került a múzeumba. Az egykori tanya a Farki majortól Tápé felé vezető úton állt. Korabeli kataszteri térképek alapján az egykori tanya ma az olajállomás területén található. A lelőhely elhelyezkedése pontosan azonosítható, a közhiteles lelőhely nyilvántartásban eddig nem szerepelt.		

Lelőhely név	Algyő, Czirok Mátyás földje		
Nyilvántartási szám	új lelőhely	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	-
Lelőhely névváltozata	Algyő-11 (Algyő és népe)		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő déli részén helyezkedik el, Péterlakától délre.		

A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	01869, 01870/4-5, 01870/13, 01870/18, 01879/6, 01879/11-12, 01879/69, 01879/73, 01879/75, 01879/79, 01879/83, 01879/142
Lelőhely jellege	népvándorlás kori (avar) temetkezések
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	adatgyűjtés (2024)
Megjegyzés	Szakirodalmi adatgyűjtés alapján ismert és azonosított a lelőhely (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 59 (11. sz. lh)). Czirok Mátyás földjén Péterlakától délre, 1944-ben vízelvezető árok ásása közben késő avar kori arany övveretes csontvázak kerültek elő. Nyilvántartásban jelenleg tévesen van azonosítva (nyilvántartási szám: 34514 M43 út "I. fázis" nyomvonalának 15. lelőhelye). A korabeli térképeken beazonosított Péterlakától délre eső rész, ahol Czirok Mátyás földje volt található, 3-400 m-re délre esik a 34514 lelőhelytől, 34514 és 40645 lelőhelyek közötti területre, ahogy azt Kürti Béla helyesen lokalizálta (Kürti Béla: Algyő története. Régészeti emlékek. In: Algyő és népe. Szerk.: Hegyi András. Szeged, 1987, 7. ábra 11. lelőhely). Ezt igazolja Czirok Mátyás apróhirdetése 1956-ban (Délmagyarország, 1956 augusztus, 12. évf. 200. szám), amelyben eladásra kínálja bontásra váró Algyő 110/a tanyáját. A tanya helye a korabeli műholdfelvételeken beazonosítható. A lelőhely elhelyezkedése pontosan azonosítható, a közhiteles lelőhely nyilvántartásban eddig nem szerepelt.

A település közigazgatási határát csak részben érintő lelőhelyek adatai

Lelőhely név	Szeged, M43 1/14.		
Nyilvántartási szám	34517	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Szeged 282
Lelőhely névváltozata	M43 1/17.; M43 út "I. fázis" nyomvonalának 14. lelőhelye; M43 út "I. fázis" nyomvonalának 17. lelőhelye; Völgy-köz		
Lelőhely elhelyezkedése	A Pörös-érhez kapcsolódó egykori enyhén kiemelkedő magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01881/3, 01881/4, 01881/36, 01881/37, 01881/87, 01881/116, 01881/117, 01863/1, 01864, 01879/120, 01879/130, 01879/131, 01881/103 Szeged: 02007, 02014/55, 02014/43, 02014/54, 02014/51, 02014/32, 02014/50, 02014/49, 02039, 02014/38, 02014/36, 02014/28, 02014/13, 02014/69, 02014/24, 02014/22, 02014/74, 02014/20, 02014/37, 02014/5, 02014/7, 02014/61, 02014/82, 02014/15, 02006/2, 02014/100, 02014/103, 02014/105, 02014/106, 02014/107, 02014/108, 02014/109, 02014/111, 02014/153, 02014/154, 02014/155, 02014/156, 02014/83, 02014/84, 02014/85, 02014/86, 02014/87, 02014/88, 02014/89, 02014/90, 02014/91, 02014/92, 02014/93, 02014/94, 02014/95, 02014/96, 02014/97, 02014/98, 02014/99		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (2001, 2007, 2009); ásatás (2008, 2009, 2010), régészeti megfigyelés (2021, 2022)		
Megjegyzés	A lelőhely autópálya alatti része és több szénhidrogén vezetékkel érintett szakasza feltárássra került.		

Lelőhely név	Tápé-86. sz. kútkörzet		
Nyilvántartási szám	44304	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Szeged 135
Lelőhely névváltozata	14., Szeged II. ker., SzGT-24 jelű kút, Szőreg-1, Szőreg-1 Biztonsági Földgáztároló 2007/5. lh., Tápé-Ásványhát III. SzGT-27.		
Lelőhely elhelyezkedése	Algyő belterületétől D-re, az Ásványhát határrészben helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01874, 01875/25, 01875/26 Szeged II. kerület Tápé: 02075/12-13, 02075/31-33, 02076, 02077, 02079/7, 02079/20, 02079/24, 02079/28, 02079/97-105, 02079/108-109, 02079/111, 02080, 02081/3, 02081/11-12, 02082, 02083/38-40		
Lelőhely jellege	Őskori (bronzkori; vaskori, kelta), római kori (szarmata), népvándorlás kori (avar), Árpád-kori, késő középkori és kora újkori településnyomok, valamint bronzkori temetkezés		

A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1991, 2007), ásatás (2008)
Megjegyzés	Terepi értékfelmérésen alapuló felülvizsgálata ajánlott. A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján mérete jelentősen növekedhet. Összetartozhat a környezetében lévő lelőhelyekkel (nyilvántartási szám: 40645, 40646, 71691, 44304, 44285).

Lelőhely név	Szeged, Malajdok-halom		
Nyilvántartási szám	56768	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Szeged 266
Lelőhely névváltozata	265. lh., 593. halom, Szeged 120. lelőhely, Tápé-Radeczky-tanya, Tápé 13., Tápé-Malajdok		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő déli határán helyezkedik el egy É-D irányú magaslaton.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01547 Szeged II. kerület Tápé: 02130, 02139/4, 02139/26, 02139/31-32		
Lelőhely jellege	őskori (újkőkori, Körös-kultúra; rézkor, bronzkor), népvándorlás kori és középkori településnyomok, ismeretlen korú temetkezések és halom		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	adatgyűjtés (1938, 2001, 2017), terepbejárás (1976, 1991), ásatás (2009)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a környezetében előforduló további lelőhelyek alapján a lelőhely környezetében további terepi értékfelmérésen alapuló vizsgálat ajánlott.		

Lelőhely név	Sándorfalva, Békás		
Nyilvántartási szám	29520	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Sándorfalva 32
Lelőhely névváltozata	32.		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely a Sándorfalva-Algyő határát jelölő csatorna NY-i partján, Békás nevű határrészen, egy kisebb kiterjedésű kiemelkedésen található.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01201/10-12 Sándorfalva: 045/1-2		
Lelőhely jellege	Őskori (újkőkori, Körös-kultúra), római kori (szarmata) és Árpád-kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1994)		

Megjegyzés	A domb egy részét korábbi csatornaépítéssel részben rongálták.
------------	--

Lelőhely név	Sándorfalva, Köves töltés V.		
Nyilvántartási szám	29514	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Sándorfalva 26
Lelőhely névváltozata	26.		
Lelőhely elhelyezkedése	A lelőhely Algyő északi részén helyezkedik el, a sándorfalvi határon, a Nádasztó-Nagyszéki-főcsatornától délre.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01286 Sándorfalva: 064, 065/45-47, 065/57-58		
Lelőhely jellege	őskori (újkőkori, Körös-kultúra; bronzkor), római kori (szarmata), népvándorlás kori, Árpád-kori, középkori és késő középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1994)		
Megjegyzés	A terület geomorfológiai adottságai és a lelőhely jellege alapján összetartozhat a környezetében található többi örökségi elemmel (nyilvántartási szám: 29512, 29513). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálatának elvégzése ajánlott.		

Lelőhely név	Sándorfalva, Büdös-tó II.		
Nyilvántartási szám	29535	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Sándorfalva 47
Lelőhely névváltozata	47.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra, a Nádasztó-Nagyszéki-főcsatorna szögletében egy magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Sándorfalva: 0167/1, 0167/2 Algyő: 01301/16, 01301/5, 01301/8		
Lelőhely jellege	római kori (szarmata) és török kori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1994)		
Megjegyzés	A domb egy részét korábbi csatornaépítéssel részben rongálták. A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozik (nyilvántartási szám: 40605, 29534, 29535, 29508, 29512, 29505). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		

Lelőhely név	Sándorfalva, Büdös-tó III.		
Nyilvántartási szám	29536	Lelőhely közhiteles nyilvántartásban szereplő sorszáma	Sándorfalva 48
Lelőhely névváltozata	27., 48.		
Lelőhely elhelyezkedése	A település belterületétől ÉNy-ra, a Gyevi-fok-tól Ny-ra egy enyhén tagolt, korabeli folyó magasparton helyezkedik el a lelőhely.		
A lelőhellyel érintett helyrajzi számok	Algyő: 01297/45, 01305 Sándorfalva: 0169/1-2		
Lelőhely jellege	újkőkori (Körös-kultúra), bronzkori, Árpád-kori és középkori településnyomok		
A lelőhelyen végzett tevékenység és ideje	terepbejárás (1982, 1994), régészeti megfigyelés (2023)		
Megjegyzés	A lelőhely jellege és a terület geomorfológiai adottságai alapján a lelőhely kiterjedése nagyobb lehet. A közelben található lelőhelyekkel összetartozhat (nyilvántartási szám: 40602, 40603, 40604, 29536). Terepi értékvizsgálaton alapuló felülvizsgálata ajánlott.		